

Raportul special

EIOPA a avut o contribuție importantă la supravegherea și la stabilitatea sectorului asigurărilor, dar subzistă provocări semnificative

[prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf TFUE]

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

ECHIPA DE AUDIT

Rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene prezintă rezultatele auditurilor sale cu privire la politicile și programele UE sau la diverse aspecte legate de gestiune aferente unor domenii specifice ale bugetului UE. Curtea selectează și concepe aceste sarcini de audit astfel încât impactul lor să fie maxim, luând în considerare riscurile existente la adresa performanței sau a conformității, nivelul de venituri sau de cheltuieli implicat, schimbările preconizate și interesul existent în mediul politic și în rândul publicului larg.

Acest raport a fost elaborat de Camera de audit IV – condusă de domnul Neven Mates, membru al Curții de Conturi Europene – cameră axată pe domeniile legate de reglementarea piețelor și de economia competitivă. Auditul a fost condus de domnul Rimantas Šadžius, membru al Curții de Conturi Europene. În vederea elaborării raportului, el a fost sprijinit de: Mindaugas Pakštys, Tomas Mackevičius, Aušra Maziukaitė și Niamh Carey din cadrul cabinetului; Zacharias Kolias, director; și Kamila Lepkowska, coordonatoarea echipei de audit. Echipa de audit a fost formată din: Matthias Blaas, Vasileia Kalafati, Marion Kilhoffer, Anna Ludwikowska și Josef Sevcik. Asistența lingvistică a fost asigurată de Mark Smith.

De la stânga la dreapta: Zacharias Kolias, Kamila Lepkowska, Tomas Mackevičius, Niamh Carey, Mindaugas Pakštys, Rimantas Šadžius, Matthias Blaas, Anna Ludwikowska, Josef Sevcik, Vasileia Kalafati, Aušra Maziukaitė.

CUPRINS

	Puncte
Acronime	
Glosar	
Sinteză	I-XIII
Introducere	1-8
Piața asigurărilor în economia europeană	1-3
EIOPA ca parte a Sistemului european de supraveghere financiară	4-6
Procesul de reformare a autorităților europene de supraveghere	7-8
SFERA și abordarea auditului	9-13
Observații	14-89
Partea I – Acțiunile întreprinse de EIOPA pentru a asigura o supraveghere coerentă de către ANC-uri sunt temeinice, dar lipsite de o abordare sistematică în ceea ce privește monitorizarea	14-22
EIOPA a identificat deficiențe semnificative în calitatea supravegherii	16
Recomandările EIOPA reflectă deficiențele identificate, dar punerea lor în aplicare nu este monitorizată	17-18
În cea mai mare parte, activitățile subiacente au fost amânunțite și cuprinzătoare, dar procesele au fost îndelungate	19-22
Partea II – Deficiențele sistemice din actualul sistem de supraveghere pentru activitățile transfrontaliere persistă, dar EIOPA a depus eforturi pentru a-i proteja pe titularii de polițe de asigurare	23-36
Modul în care este instituit sistemul de colegii creează semnale greșite pentru asigurători și pentru supraveghetori	25-29
EIOPA răspunde prin dezvoltarea de instrumente <i>ad hoc</i> pentru a proteja consumatorii, dar convergența în materie de supraveghere rămâne o provocare	30-32
EIOPA avut un rol util în mai multe colegii de supraveghere a unor grupuri transfrontaliere, în pofida cooperării limitate din partea ANC-urilor	33-36

Partea III – Lipsă de convergență în materie de supraveghere a modelelor interne, în pofida primelor măsuri adoptate de EIOPA	37-50
Convergența în domeniul modelelor interne rămâne foarte limitată	39-42
EIOPA a depus eforturi pentru a spori convergența prin proiecte de asigurare a coerenței	43-47
EIOPA nu are acces suficient la datele privind modelele interne pentru a asigura supravegherea	48-50
Partea IV – EIOPA a desfășurat o activitate fiabilă pentru efectuarea simulării de criză în domeniul asigurărilor în 2016, dar Curtea a identificat deficiențe în concepția acestora și în recomandări	51-75
Sfera de aplicare a simulării de criză și riscurile identificate erau adecvate, dar scenariile utilizate prezentau deficiențe în ceea ce privește calibrarea și justificarea	52-63
EIOPA a validat și a agregat datele cu acuratețe	64-65
EIOPA a prezentat rezultate relevante care au arătat vulnerabilitatea sectorului	66-68
Unele recomandări au fost prea generale și nu au propus acțiuni specifice	69-70
EIOPA a organizat simularea de criză într-un mod structurat, cu unele probleme în ceea ce privește calendarul și documentarea	71-75
Partea V – Guvernanța și resursele limitate ale EIOPA reprezintă o provocare pentru atingerea obiectivelor	76-89
Eficacitatea activității EIOPA se bazează pe contribuțiile ANC-urilor, iar guvernanța EIOPA creează provocări	77-79
Procedurile pentru utilizarea instrumentelor juridice sunt temeinice, dar uneori sunt lipsite de transparență și de o abordare proactivă	80-84
Resursele EIOPA pentru desfășurarea activității de supraveghere erau limitate și nu au fost transferate de la activitățile de reglementare	85-89
Concluzii și recomandări	90-105
Coordonarea activității ANC-urilor	91-93
Supravegherea societăților transfrontaliere	94-96
Supravegherea modelelor interne	97
Simularea de criză din domeniul asigurărilor	98-102

Anexa I – Imagine de ansamblu a recomandărilor rezultate în urma evaluărilor *inter pares* ale EIOPA

Anexa II – Ipoteze subiacente simulării de criză în domeniul asigurărilor din 2016

Anexa III – Calendarul simulării de criză din 2016

Anexa IV – Lecțiile învățate în urma simulării de criză din 2014 și urmărirea subsecventă în 2016

Răspunsurile EIOPA

ACRONIME

ABE	Autoritatea Bancară Europeană
ANC	Autoritate națională competentă
CERS	Comitetul european pentru risc sistemic
EIOPA	Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale
ORSA	Autoevaluarea riscurilor și a solvabilității (<i>Own Risk and Solvency Assessment</i>)
SCR	Cerința de capital de solvabilitate (<i>Solvency Capital Requirement</i>)
SEE	Spațiul Economic European
SESF	Sistemul european de supraveghere financiară
URF	Ultima rată forward

GLOSAR

Autoevaluarea riscurilor și a solvabilității	Este vorba despre un proces intern anual realizat de asigurători pentru a evalua caracterul adecvat al pozițiilor lor privind gestionarea riscurilor și solvabilitatea, atât în scenarii normale, cât și în scenarii de criză. Un astfel de exercițiu reprezintă o autoevaluare de către asigurător a riscurilor actuale și viitoare la care este expus.
Autoritatea națională competentă	ANC-urile sunt autoritățile naționale din fiecare stat membru împuternicite să supravegheze societățile de asigurare (în consecință, sunt denumite și „autorități naționale de supraveghere”). Autoritatea responsabilă de supravegherea unui asigurător care și-a obținut licența în statul membru al autorității respective este denumită „supraveghetorul din țara de origine”. Toate celelalte ANC-uri sunt supraveghetori din țara gazdă pentru asigurătorul în cauză dacă acesta desfășoară activități prin intermediul unei filiale în statele membre ale ANC-urilor respective.
Cerința de capital de solvabilitate	SCR reprezintă cuantumul capitalului pe care societățile de asigurare trebuie să îl dețină pentru a îndeplini cerințele aferente pilonului 1 din cadrul regimului Solvabilitate II. Acest cuantum ar trebui să garanteze faptul că asigurătorii își îndeplinesc obligațiile față de titularii de polițe și față de beneficiari cu un grad de probabilitate foarte ridicat (99,5 %) într-o perioadă de 12 luni.
Colegiu de supraveghetori	Un colegiu de supraveghetori este o structură permanentă, dar flexibilă, pentru coordonarea și facilitarea luării deciziilor cu privire la supravegherea unui grup de asigurări care este activ în mai mult de un stat membru.
Comitetul european pentru risc sistemic	CERS este responsabil de supravegherea macroprudențială a sistemului financiar al UE, precum și de prevenirea și reducerea riscului sistemic. CERS monitorizează și evaluează riscurile sistemice și, dacă este cazul, emite avertismente și recomandări.
Formula standard	Formula standard este metoda implicită utilizată pentru calcularea riscurilor la care este expus un asigurător în conformitate cu Directiva Solvabilitate II. Formula standard este împărțită în module de risc, care sunt agregate și determină cerința de capital.
Model intern	Un model intern constituie o abordare avansată a calculării riscurilor care decurg din activitatea unui asigurător. Asigurătorii pot opta să utilizeze un model intern pentru a calcula riscurile globale la care sunt expuși mai bine decât cu formula standard; situația riscurilor calculate determină apoi cerința de capital. Orice model intern trebuie să îndeplinească mai multe cerințe și să fie autorizat de supraveghetorul (supraveghetorii) responsabil(i).
Sistemul european de supraveghere financiară	SESF este un sistem de supraveghere financiară microprudențială și macroprudențială organizat în jurul celor trei autorități europene de supraveghere (ABE, EIOPA și ESMA), al Comitetului european pentru risc sistemic (CERS) și al autorităților naționale de supraveghere.

Solvabilitate II	Directiva Solvabilitate II a UE a intrat în vigoare în 2016 și a plasat riscul de insolvabilitate în centrul unui cadru de reglementare armonizat pentru societățile de asigurare. Acest cadru impune cerințe cu privire la capitalul economic necesar („pilonul 1”), la guvernanță și gestionarea riscurilor („pilonul 2”) și la standardele de raportare („pilonul 3”) ale tuturor societăților de asigurare din Europa. Obiectivele declarate ale Directivei Solvabilitate II sunt îmbunătățirea protecției consumatorilor, modernizarea supravegherii, aprofundarea integrării pieței UE prin armonizarea regimurilor de supraveghere și sporirea competitivității internaționale a asigurătorilor din UE.
Ultima rată forward	URF este rata dobânzii fără risc către care converge curba randamentelor fără risc dincolo de așa-numitul ultim punct lichid (de exemplu, 20 de ani pentru euro). URF este utilizată pentru a obține curba randamentelor pentru datoriile pe termen foarte lung, din cauza numărului limitat de tranzacții (lichiditate insuficientă) pe piață.

SINTEZĂ

I. Sectorul asigurărilor reprezintă o parte importantă a sectorului financiar al UE. Acesta gestionează active evaluate la aproximativ două treimi din produsul intern brut (PIB) anual al UE. Intrarea în dificultate a societăților de asigurare ar putea perturba operațiunile din sectorul financiar și ar putea influența în mod negativ economia reală și bunăstarea consumatorilor.

II. Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) a fost instituită în anul 2011, în urma reformării supravegherii sectorului financiar al UE după criza financiară din 2007-2008. EIOPA acționează ca organ consultativ independent pentru Comisia Europeană, pentru Parlament și pentru Consiliu.

III. Principalele responsabilități ale EIOPA sunt să sprijine stabilitatea sistemului financiar, transparența piețelor și a produselor financiare și să protejeze deținătorii de polițe de asigurare. De asemenea, ea monitorizează potențialele riscuri și vulnerabilități din acest sector. Responsabilitățile EIOPA se împart în patru mari categorii: reglementare, supraveghere și convergență în materie de supraveghere, stabilitate financiară și protecția consumatorilor.

IV. Curtea a examinat dacă EIOPA contribuie în mod eficace la supravegherea și la stabilitatea financiară a sectorului asigurărilor. Curtea a analizat în special acțiunile EIOPA în domeniul supravegherii și al convergenței în materie de supraveghere (cooperarea cu autoritățile naționale competente, activitatea acestora privind modelele interne și activitățile transfrontaliere), simularea de criză în domeniul asigurărilor din 2016, precum și caracterul adecvat al resurselor și al guvernanței EIOPA.

V. Auditul a acoperit în principal activitățile de supraveghere ale EIOPA din perioada 2015-2017, precum și simularea de criză din 2016. Probele de audit au fost colectate în cursul vizitelor efectuate la EIOPA și în urma unei analize documentare la fața locului, precum și în cadrul reuniunilor cu serviciile competente ale Comisiei, cu Comitetul european pentru risc sistemic, cu autoritățile naționale competente (ANC-uri), cu experți din mediul

academic și cu părțile interesate. De asemenea, auditul a luat în considerare rezultatele a două sondaje.

VI. Concluzia generală a Curții este că EIOPA a utilizat în mod corespunzător o gamă largă de instrumente pentru a sprijini convergența în materie de supraveghere și stabilitatea financiară. Cu toate acestea, există în continuare provocări importante care trebuie să fie abordate de EIOPA însăși, de supraveghetorii naționali și de legiuitori, de exemplu în contextul revizuirilor care vizează autoritățile europene de supraveghere și Directiva Solvabilitate II.

VII. Acțiunile întreprinse de EIOPA pentru a asigura supravegherea coerentă de către ANC-uri s-au bazat pe o analiză temeinică și, în cea mai mare parte, au avut un domeniu de aplicare cuprinzător. Prin intermediul activității sale, EIOPA a identificat puncte slabe importante în modul de funcționare a ANC-urilor și monitorizează constant evoluția acestora. EIOPA nu dispune însă de niciun mecanism sistematic pentru a urmări aplicarea recomandărilor sale.

VIII. Curtea a constatat că actualul cadru juridic pentru supravegherea activităților transfrontaliere în UE prezintă deficiențe sistemice și creează o situație în care supravegherea depinde mai degrabă de forma juridică a unei întreprinderi decât de natura acesteia. Acest lucru conduce la semnale greșite, atât pentru supraveghetori, cât și pentru asigurători, care profită de existența unui nivel mai scăzut de supraveghere în anumite state membre. EIOPA a depus eforturi pentru a soluționa problemele rezultate din această situație, dar nu a fost în măsură să remedieze deficiențele sistemice și să realizeze convergența în materie de supraveghere.

IX. Societățile de asigurare utilizează modele interne pentru a adapta mai bine evaluarea riscurilor la activitatea lor și pentru a-și reduce cerințele de capital. Există diferențe semnificative în ceea ce privește strictețea cu care ANC-urile supraveghează modelele interne. EIOPA a încercat să îmbunătățească convergența în materie de supraveghere în acest domeniu. Această tentativă nu a fost pe deplin eficace, printre altele, din cauza limitărilor privind accesul la informații impuse de ANC-uri.

X. În 2016, EIOPA a efectuat o simulare de criză pentru a evalua modul în care ar reacționa sectorul asigurărilor la evoluții nefavorabile ale pieței, în special la o perioadă prelungită de rate ale dobânzii foarte scăzute și la un șoc legat de prețurile activelor. Mai multe societăți s-au dovedit vulnerabile la astfel de circumstanțe, deoarece solvabilitatea lor s-ar fi deteriorat în mod semnificativ. Sfera de aplicare a simulării de criză a fost adecvată, iar scenariile au identificat principalele riscuri pentru acest sector. Curtea a descoperit însă deficiențe în calibrarea acestora. În special, EIOPA nu a putut justifica nivelul de gravitate al unuia dintre scenarii într-un mod suficient de detaliat.

XI. După validarea exactă a datelor, EIOPA a prezentat, în esență, în mod adecvat rezultatele simulării de criză. Din cauza mandatului său legal, rezultatele nu au fost publicate la nivel de societate. Recomandările formulate după simularea de criză au fost uneori prea generale, deși EIOPA a depus eforturi pentru a urmări în ce măsură ANC-urile le-au pus în aplicare.

XII. În toate activitățile sale, EIOPA se bazează în mare măsură pe cooperarea cu ANC-urile, dar nu beneficiază întotdeauna de sprijinul deplin al acestora. ANC-urile au un cuvânt decisiv de spus în cadrul principalului organ de conducere al EIOPA, ceea ce înseamnă că acestea sunt în măsură să decidă sfera acțiunilor întreprinse de EIOPA în vederea examinării propriilor lor eficacități. EIOPA nu a reușit încă să treacă de la reglementare la supraveghere. Cu doar 20 de membri ai personalului care gestionează aspectele legate de supraveghere și alți 7 care se ocupă de chestiuni conexe, EIOPA se confruntă cu o veritabilă provocare în realizarea gamei largi de sarcini complexe pentru care este responsabilă.

XIII. Curtea recomandă ca, pentru îmbunătățirea eficienței și a eficacității acțiunilor sale, EIOPA:

- (a) să își concentreze mai bine instrumentele de supraveghere și să le monitorizeze în mod sistematic;
- (b) să coopereze cu Comisia și cu colegiitorii pentru a remedia deficiențele sistemice în materie de supraveghere a activităților transfrontaliere;

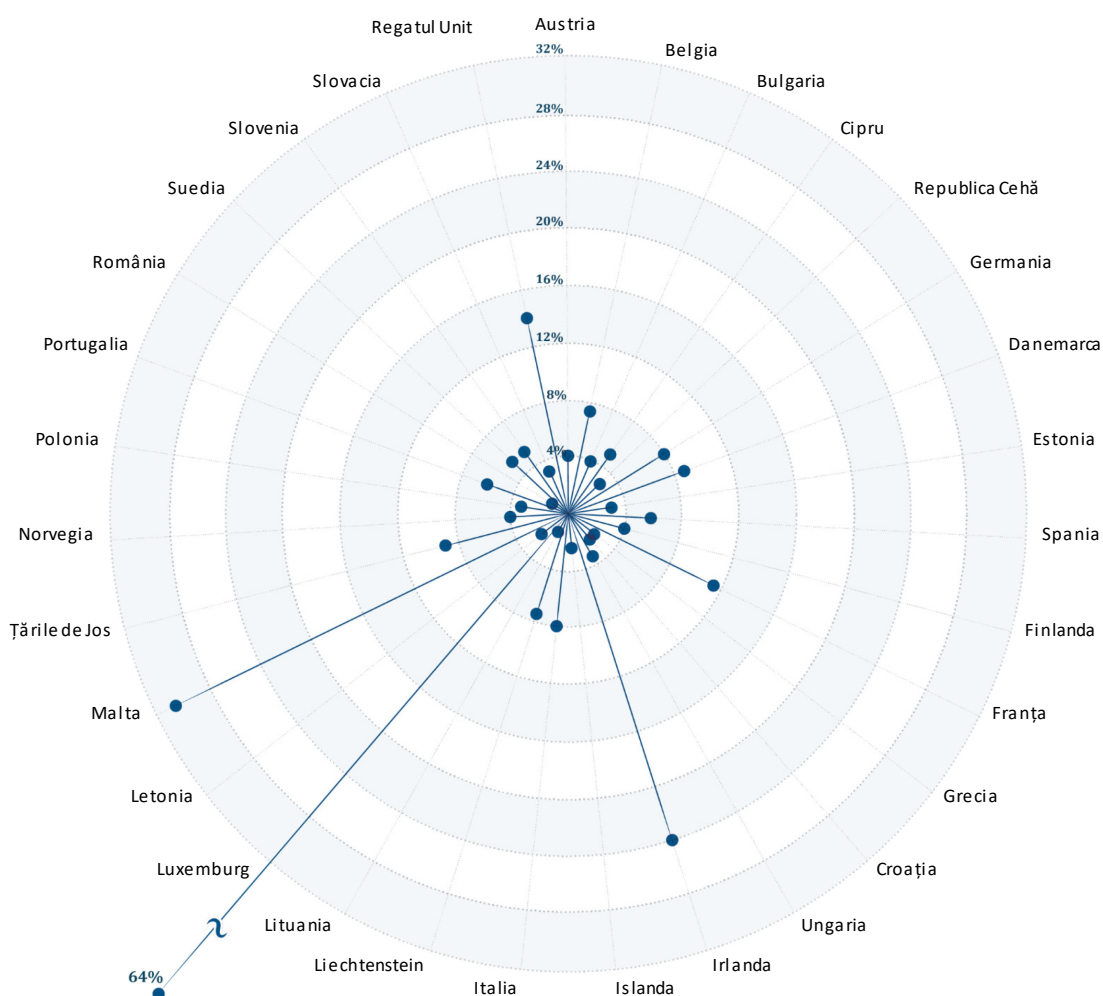
- (c) să coopereze cu Comisia și cu colegiitorii pentru a remedia limitările privind accesul la informații referitoare la modelele interne și să ofere ANC-urilor mai mult sprijin cu privire la modul de supraveghere a acestora;
- (d) să îmbunătățească în continuare soliditatea scenariilor de simulare de criză;
- (e) să formuleze recomandări mai specifice și mai relevante pentru ANC-uri după simulările de criză;
- (f) să promoveze publicarea rezultatelor simulărilor de criză la nivel de societate;
- (g) să se asigure că metodologia utilizată pentru simulările de criză este mai transparentă;
și
- (h) să consolideze resursele umane alocate supravegherii.

INTRODUCERE

Piața asigurărilor în economia europeană

1. Cu active de o valoare care depășește două treimi din PIB-ul anual al UE și cu un grad de penetrare a pieței care diferă de la un stat membru la altul (a se vedea **figura 1**), asigurările reprezintă o proporție semnificativă din sectorul financiar. Ele contribuie la creșterea economică și la stabilitatea financiară prin asumarea riscurilor și prin mobilizarea economiilor. Având în vedere rolul lor important, intrarea în dificultate a societăților de asigurare poate perturba furnizarea de servicii financiare și economia în general, producând astfel efecte negative pentru consumatori.

Figura 1 – Penetrarea asigurărilor în Europa (ponderea primelor de asigurare în PIB)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Raportului EIOPA din 2018 privind stabilitatea financiară.

2. Una dintre provocările-cheie pentru actuala piață a asigurărilor o reprezintă ratele scăzute ale dobânzii. Asigurătorii, în special cei din domeniul asigurărilor de viață, care reprezintă 65 % din piața asigurărilor din UE, se confruntă cu probleme semnificative în ceea ce privește obținerea ratei dobânzii garantate pentru produsele vândute în anii anteriori. Prin urmare, modelele de afaceri ale societăților de asigurare de viață sunt în prezent supuse unor schimbări profunde, una dintre consecințele acestora fiind asumarea de riscuri suplimentare. Mai mult decât atât, tehnologiile digitale și o utilizare sporită a volumelor mari de date (*big data*) au remodelat semnificativ piața asigurărilor (Fintech), creând nu doar oportunități pentru întreprinderi, ci și o serie de noi provocări și riscuri pentru clienți.
3. Din perspectiva reglementării, o evoluție-cheie pentru asigurători a fost punerea în aplicare a cadrului Solvabilitate II în ianuarie 2016. Solvabilitate II este primul cadru juridic armonizat al UE privind inițierea și desfășurarea activităților de asigurare și de reasigurare. Acesta acoperă, de asemenea, supravegherea asigurărilor și urmărește să asigure condiții de concurență echitabile în cadrul pieței unice. Acest cadru definește quantumul capitalului pe care trebuie să îl dețină societățile de asigurare pentru a-și acoperi riscurile, precum și cerințele privind gestionarea riscurilor, guvernanta și raportarea.

EIOPA ca parte a Sistemului european de supraveghere financiară

4. Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) a fost instituită în anul 2011¹, în cadrul procesului de reformare a modului în care este supravegheat sectorul financiar al UE, ca răspuns la criza financiară din 2007-2008. EIOPA acționează ca organ consultativ independent pentru Comisie, pentru Parlament și pentru Consiliu. Autoritatea este activă în sectorul societăților de asigurare, al societăților de reasigurare, al intermediarilor și al instituțiilor de pensii ocupaționale.

¹ În temeiul Regulamentului (UE) nr. 1094/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană de asigurări și pensii ocupaționale), care stabilește misiunea, sarcinile și organizarea EIOPA (JO L 331, 15.12.2010, p. 48).

5. EIOPA face parte dintr-un Sistem european de supraveghere financiară (SESF) care cuprinde trei autorități europene de supraveghere: una pentru sectorul bancar (Autoritatea Bancară Europeană – ABE), una pentru sectorul valorilor mobiliare (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe – ESMA) și una pentru sectorul asigurărilor și al pensiilor ocupaționale, precum și Comitetul european pentru risc sistemic (CERS). Argumentul invocat pentru înființarea autorităților europene de supraveghere a fost acela de a asigura o cooperare mai strânsă și schimburi de informații între supraveghetorii naționali (denumiți și „autorități naționale competente” – ANC-uri), de a facilita adoptarea la nivelul UE a unor soluții pentru problemele transfrontaliere și de a promova aplicarea și interpretarea consecventă a normelor.

6. Principalele responsabilități ale EIOPA sunt sprijinirea stabilității sistemului financiar, a transparenței piețelor și a produselor financiare, precum și protecția titularilor de polițe, a membrilor regimurilor de pensii și a beneficiarilor. EIOPA este însărcinată să monitorizeze și să identifice tendințele, potențialele riscuri și vulnerabilități care decurg din nivelul microprudențial, într-un context transfrontalier și intersectorial. În acest scop, responsabilitățile EIOPA se împart în patru mari categorii interconectate: reglementare, supraveghere și convergență în materie de supraveghere, stabilitate financiară și protecția consumatorilor (a se vedea **tabelul 1**). După finalizarea lucrărilor privind principalul cadru legislativ aplicabil în sectorul asigurărilor și ca urmare a necesității de a asigura punerea în aplicare efectivă a acestuia, EIOPA intenționează să schimbe orientarea strategică a activității sale de la reglementare la supraveghere. În cadrul acestui audit, Curtea se concentrează pe supraveghere și pe convergența în materie de supraveghere, care sunt esențiale pentru consumatori, precum și pe simularea de criză, care se încadrează în obiectivul privind asigurarea stabilității financiare.

Tabelul 1 – Responsabilitățile EIOPA

Domeniul de responsabilitate	Rolul EIOPA
Reglementare	Elaborarea standardelor tehnice, care sunt ulterior aprobate de Comisie, și discutarea oricăror modificări efectuate. Consilierea Comisiei în domeniile în care aceasta are competența de a adopta acte delegate în legătură cu activitatea UE.
Supraveghere și convergență în materie de supraveghere	Facilitarea și coordonarea activităților de supraveghere ale ANC-urilor, cu scopul de a stabili practici de supraveghere coerente, eficiente și eficace în cadrul SESF și de a asigura aplicarea comună, uniformă și coerentă a dreptului UE.
Stabilitate financiară și gestionarea crizelor	Contribuția la activitatea de supraveghere macroprudențială a CERS prin prezentarea de date și rapoarte. Efectuarea unor simulări de criză pentru sectorul asigurărilor și al pensiilor, asigurarea prevenirii și gestionării coordonate a crizelor, precum și menținerea stabilității financiare în perioade de criză.
Protecția consumatorilor și inovarea în domeniul financiar	Protecția consumatorilor împotriva asumării excesive a riscului atunci când aceștia cumpără/investesc în produse financiare, prin elaborarea unor regulamente, prin monitorizarea tendințelor pieței, prin îmbunătățirea informațiilor disponibile etc. Interzicerea produselor financiare dacă acestea prezintă un risc pentru stabilitatea financiară în UE; analizarea și raportarea cu privire la noile inovații/produse financiare de pe piață.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Procesul de reformare a autorităților europene de supraveghere

7. Deoarece natura provocărilor de pe piețele financiare evoluează, în septembrie 2017, Comisia a propus un pachet de reforme pentru a consolida SESF. Obiectivul global era acela de a îmbunătăți mandatele, guvernanta și finanțarea celor trei autorități europene de supraveghere, precum și funcționarea CERS. O serie de propuneri ale Comisiei ar urma să fie direct aplicabile EIOPA. Printre acestea se numără înființarea unui Comitet executiv independent (care să fie responsabil de adoptarea de decizii de la caz la caz și de anumite aspecte în materie de supraveghere), consolidarea rolului EIOPA în ceea ce privește validarea modelelor interne, precum și îmbunătățirea instrumentelor de care dispune aceasta pentru favorizarea convergenței în materie de supraveghere.

8. Propunerile Comisiei privind modificările cadrului juridic al EIOPA vor urma în continuare procesul legislativ standard, inclusiv discutarea în Consiliu și în Parlament. Se preconizează că actele juridice modificate vor fi adoptate în 2019. Auditul Curții poate contribui în mod util la această dezbatere.

SFERA ȘI ABORDAREA AUDITULUI

9. În cadrul auditului s-a examinat dacă EIOPA a contribuit în mod eficace la supravegherea și la stabilitatea financiară a sectorului european al asigurărilor. Obiectul auditului a reflectat tranziția recentă a priorităților EIOPA de la reglementare la supraveghere. Curtea a examinat în special următoarele domenii:

- (a) acțiunile EIOPA în domeniul supravegherii și al convergenței în materie de supraveghere; examinarea Curții a inclus un eșantion de instrumente utilizate de EIOPA (părțile I, II și III);
- (b) simularea de criză pentru sectorul asigurărilor efectuată în 2016 (partea IV); și
- (c) aspectele orizontale esențiale pentru eficacitatea tuturor acțiunilor EIOPA (utilizarea instrumentelor juridice pentru a asigura respectarea dreptului UE, caracterul adecvat al resurselor umane și caracterul adecvat al structurii de guvernanță; partea V).

10. Activitățile EIOPA în domeniul supravegherii și al convergenței în materie de supraveghere acoperă, în practică, trei mari domenii: (i) încurajarea supravegherii de către autoritățile naționale, (ii) asigurarea supravegherii adecvate a entităților transfrontaliere și (iii) modelele interne. Din motive de claritate, Curtea a abordat aceste subiecte în trei părți consecutive ale raportului (I, II și III), însă acestea contribuie împreună la evaluarea efectuată cu privire la activitatea desfășurată de EIOPA în domeniul supravegherii și în cel al convergenței în materie de supraveghere. În domeniul stabilității financiare, Curtea s-a concentrat pe simularea de criză pentru sectorul asigurărilor, având în vedere importanța acesteia pentru identificarea viitoarelor riscuri de pe piață.

11. Raportul nu a acoperit activitatea ANC-urilor (care colaborează strâns cu EIOPA în toate activitățile acesteia). CERS, care a fost implicat în elaborarea unuia dintre scenariile de

simulare de criză, nu s-a numărat printre entitățile auditate, deoarece responsabilitatea pentru ambele scenarii și dreptul de proprietate asupra acestora rămân ale EIOPA. Întrucât auditul s-a axat pe piața asigurărilor, acesta nu a inclus activitățile desfășurate de EIOPA în sectorul pensiilor ocupaționale.

12. Auditul a acoperit activitățile de supraveghere ale EIOPA, care au avut loc în principal în perioada 2015-2017, precum și simularea de criză din 2016 (inclusiv lecțiile învățate în urma simulării de criză anterioare, efectuată în 2014). Pentru fiecare activitate auditată, Curtea a selectat cazurile/dosarele supuse examinării astfel încât să se asigure că eșantionul respectiv este reprezentativ pentru activitatea EIOPA și include o gamă variată de probleme tipice.

13. Principala activitate de audit a implicat vizite la sediul EIOPA și analize de documente la fața locului. De asemenea, Curtea a colectat probe în cadrul unor reuniuni și videoconferințe de colectare de informații, realizate cu departamentele relevante ale Comisiei, cu CERS, cu ANC-urile, cu experți din mediul academic și cu părțile interesate (asociații pentru protecția consumatorilor și asociații de întreprinderi). De asemenea, în vederea auditului au fost utilizate rezultatele a două sondaje:

- (a) primul sondaj a fost transmis tuturor ANC-urilor din statele membre ale UE și s-a referit la cooperarea globală cu EIOPA (supraveghere și simulări de criză). Au răspuns 24 din 28 de ANC-uri;
- (b) al doilea sondaj a fost transmis unui eșantion de societăți de asigurare și s-a referit la simularea de criză. Au răspuns 35 din 66 de societăți.

OBSERVAȚII

Partea I – Acțiunile întreprinse de EIOPA pentru a asigura o supraveghere coerentă de către ANC-uri sunt temeinice, dar lipsite de o abordare sistematică în ceea ce privește monitorizarea

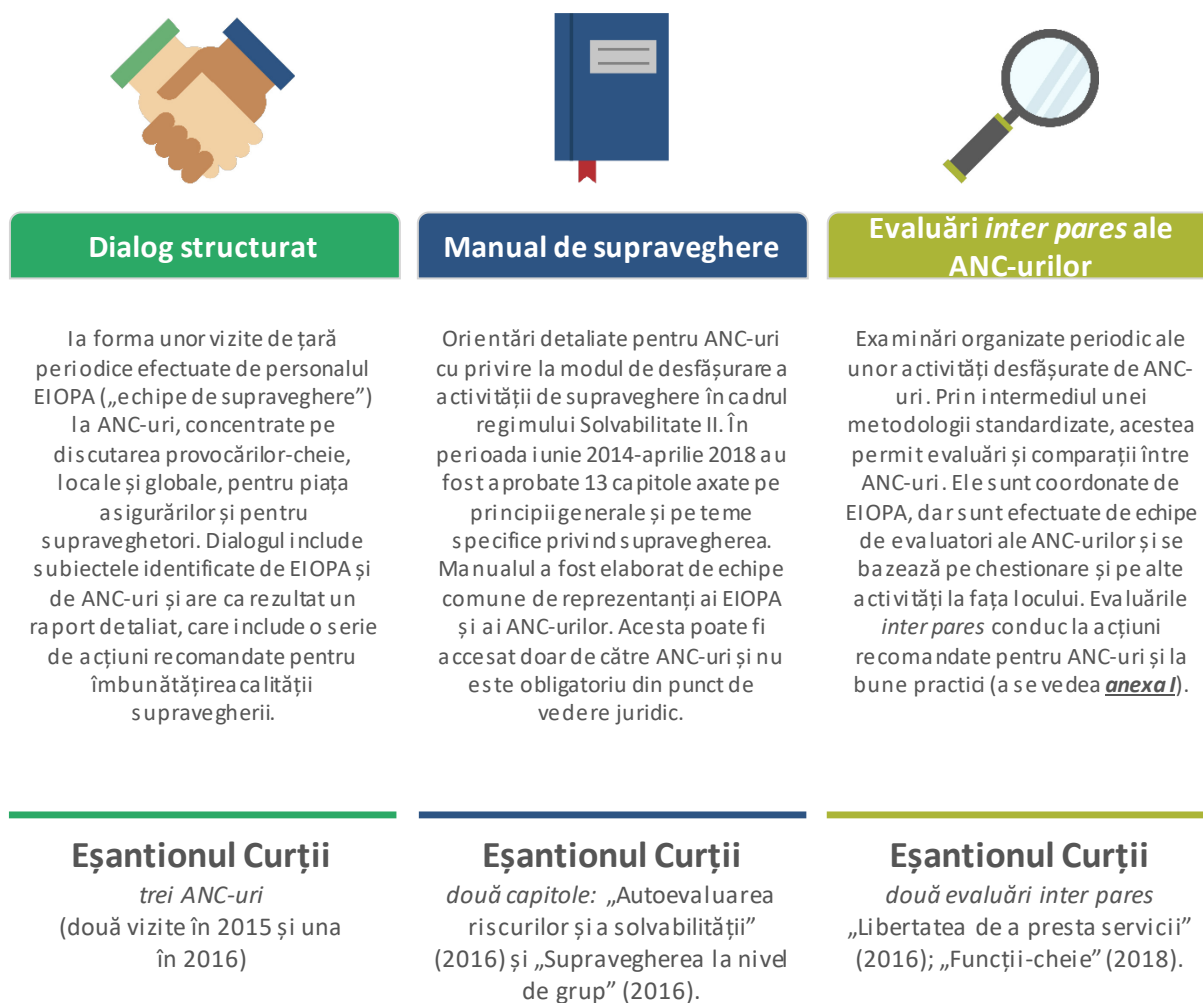
14. În vederea obiectivelor sale de a contribui la o supraveghere mai bună și mai coerentă în statele membre ale UE, EIOPA desfășoară o serie de activități menite să faciliteze și să

coordoneze activitatea supraveghetorilor naționali (ANC-uri). Astfel, EIOPA are în vedere o cultură europeană în materie de supraveghere, adică o înțelegere comună a modului în care supraveghetorii gândesc, se comportă și lucrează în comunitățile lor. Acest lucru înseamnă condiții de concurență echitabile pentru societățile de asigurare în toată Europa și un nivel similar de încredere pentru consumatori că societățile lor de asigurare îndeplinesc cerințele de reglementare.

15. În ceea ce privește coordonarea activității ANC-urilor, auditul Curții a analizat trei instrumente principale care au ca scop convergența în materie de supraveghere: dialogul structurat cu ANC-urile (cu vizite la fața locului/vizite de țară ca o componentă-cheie), manualul de supraveghere și evaluări *inter pares* (a se vedea **figura 2**). Manualul și evaluările *inter pares* au fost coordonate de EIOPA, dar activitatea a fost desfășurată în strânsă cooperare cu ANC-urile. Evaluatorii delegați de ANC-uri furnizează cea mai mare parte a conținutului și a evaluărilor *inter pares*. Pe lângă instrumentele auditate, EIOPA a aplicat o serie de alte instrumente², astfel cum sunt prevăzute direct în regulamentul de instituire și din proprie inițiativă.

² Alte instrumente se prezintă sub forma unor orientări scrise pentru ANC-uri (de exemplu, Orientările EIOPA privind procesul de supraveghere prudențială și avize), alte relații cu ANC-urile (de exemplu, formare și conferințe, precum și evaluări specifice ale bilanțurilor efectuate pentru Bulgaria și România) și contacte în curs.

Figura 2 – Instrumentele EIOPA pentru asigurarea unei supravegheri coerente

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

EIOPA a identificat deficiențe semnificative în calitatea supravegherii

16. Printr-un dialog structurat cu ANC-urile, EIOPA a identificat o serie de deficiențe cu privire la aspecte esențiale ale supravegherii asigurărilor (a se vedea [figura 3](#)). Evaluările *inter pares* au evidențiat, de asemenea, domenii importante în care ANC-urile ar trebui să își îmbunătățească practicile de supraveghere (a se vedea [anexa I](#)). Evaluările efectuate de EIOPA arată că abordările ANC-urilor în materie de supraveghere variaua adesea din perspectiva nivelului de aprofundare vizat, a măsurii în care se bazau pe riscuri și a nivelului lor de orientare spre viitor. Acest lucru înseamnă că o anumită practică a unei societăți de asigurare (de exemplu, în domeniul gestionării riscurilor) ar putea fi acceptată într-un stat

membru, dar contestată în altul. În cadrul procesului de dialog structurat, ANC-urile au răspuns la constatările din rapoartele EIOPA. Cu toate acestea, EIOPA nu a analizat răspunsurile în mod sistematic și nu a oferit ANC-urilor un feedback scris cuprinzător.

Figura 3 – Domenii cu deficiențe identificate în activitatea de supraveghere desfășurată de ANC-uri

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza constatărilor EIOPA.

Recomandările EIOPA reflectă deficiențele identificate, dar punerea lor în aplicare nu este monitorizată

17. Având în vedere deficiențele identificate, EIOPA a recomandat acțiuni pentru anumite ANC-uri. În cazul dialogului structurat, EIOPA a formulat peste 30 de recomandări pentru fiecare ANC din eșantionul Curții, fără nicio formă de stabilire a priorităților. Evaluările *inter pares* au condus la un număr semnificativ mai mic de recomandări. Deși erau clare,

recomandările au fost uneori generale și inadecvate pentru situațiile specifice ale ANC-urilor respective.

18. EIOPA nu a prevăzut niciun fel de monitorizare sistematică a punerii în aplicare a acțiunilor recomandate, nici în cadrul dialogului structurat, nici în cadrul evaluării *inter pares*. În consecință, ea nu are o imagine de ansamblu a acceptării sau a neacceptării recomandărilor sale de către ANC-uri. Cu toate acestea, EIOPA a depus eforturi pentru a monitoriza *ad hoc* unele chestiuni specifice (de exemplu, în timpul vizitelor ulterioare la ANC-uri sau prin contacte neoficiale; de asemenea, a existat o evaluare *inter pares* de monitorizare specifică) și putea demonstra unele îmbunătățiri specifice în ceea ce privește practicile și guvernanta ANC-urilor (a se vedea **caseta 1**).

Caseta 1 – Exemplu de impact al EIOPA asupra activității ANC-urilor

În urma evaluărilor și a consultanței EIOPA, o ANC din UE:

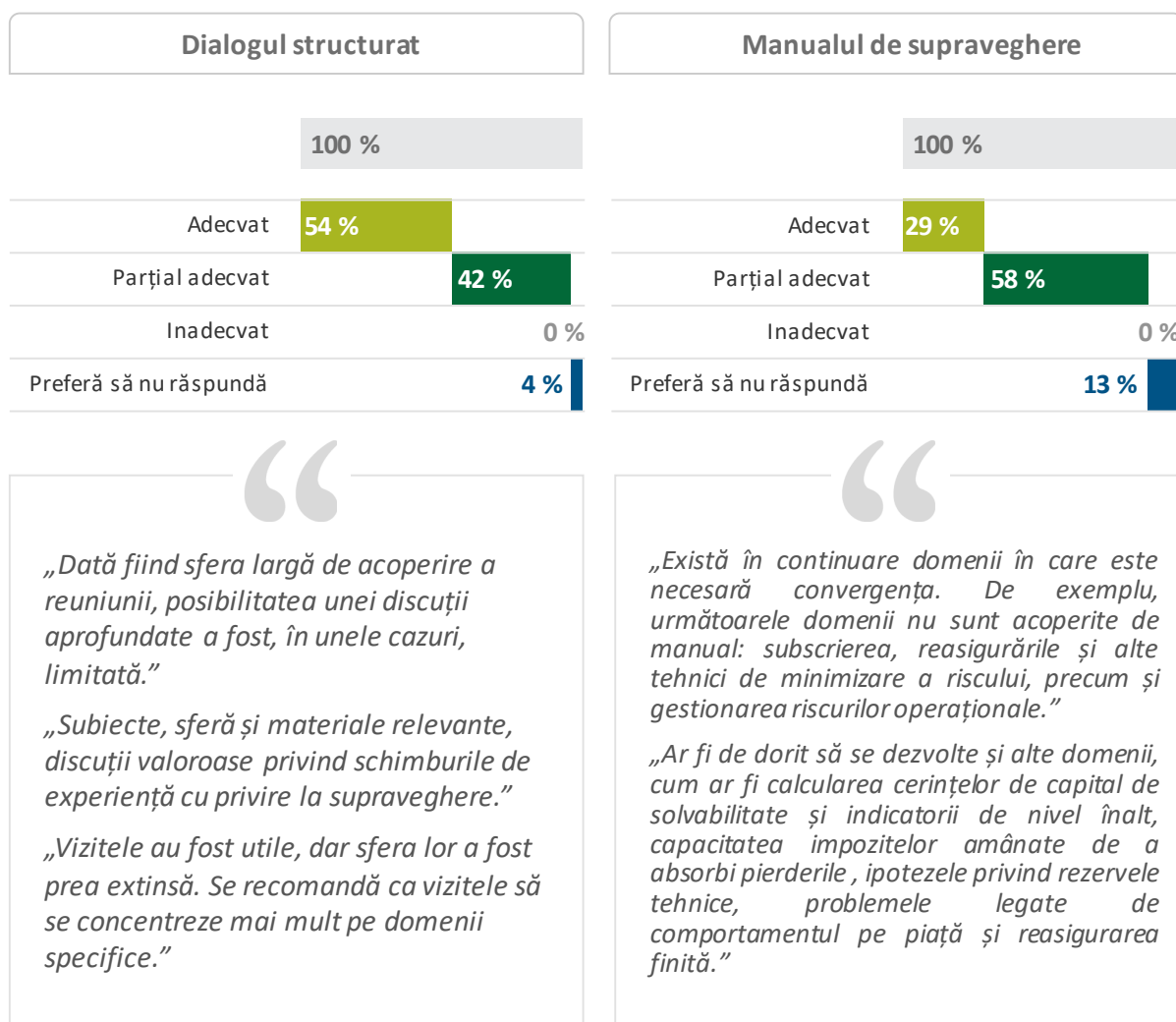
- și-a modificat procesul decizional prin fuzionarea unor departamente și prin stimularea capacității de tratare a datelor în vederea consolidării capacității sale analitice;
- și-a reorientat prioritățile interne către supravegherea activităților transfrontaliere.

În cea mai mare parte, activitățile subiacente au fost amănunțite și cuprinzătoare, dar procesele au fost îndelungate

19. În pofida complexității domeniului acoperit, structura și claritatea activității EIOPA în domeniul supravegherii și al convergenței în materie de supraveghere au fost în general bune și s-au bazat pe o analiză și pe o metodologie temeinice. Personalul EIOPA și-a pregătit vizitele în fiecare țară prin colectarea unei game largi de documente și de informații, inclusiv printr-un chestionar care urma să fie completat de ANC-uri. Acest lucru a permis adaptarea sferei vizitelor luând în considerare problemele specifice fiecărei ANC. Evaluările *inter pares* s-au bazat pe o metodologie detaliată, care specifica toate etapele de urmat de către evaluator. Cu toate acestea, orientările oferite participanților au fost uneori lipsite de o abordare structurată și de precizări legate de proiecte.

20. Subiectele specifice acoperite de activitatea de supraveghere a EIOPA au fost vaste și relevante. Domeniul de aplicare al instrumentelor a asigurat o abordare cuprinzătoare, însă uneori acest lucru a însemnat că nu s-a acordat o prioritate suficientă celor mai importante probleme. Sfera de aplicare a manualului a fost stabilită de Comitetul director și a acoperit toate domeniile relevante majore, deși unele ANC-uri au identificat câteva lacune (a se vedea **figura 4**). Lacunele erau legate de aspecte importante de supraveghere, convergența efectivă având nevoie nu numai de principii comune, ci și de o abordare coerentă la nivel tehnic.

Figura 4 – Opiniile ANC-urilor cu privire la domeniul de aplicare al instrumentelor EIOPA

Sursa: sondajul Curții de Conturi Europene.

21. Deoarece dialogul structurat cu ANC-urile și evaluările *inter pares* se concentrau exclusiv pe supravegherea prudențială³, EIOPA a pierdut o oportunitate de a ajunge la o mai bună sinergie în cadrul acestor instrumente prin colectarea de bune practici și prin canalizarea consultanței sale în domeniul supravegherii comportamentului pe piață. Cu toate acestea, Curtea remarcă faptul că EIOPA dispune de instrumente specifice în domeniul supravegherii comportamentului pe piață.

22. EIOPA a elaborat în mod regulat instrumente de supraveghere și pe majoritatea le-a lansat până în 2014. Manualul de supraveghere a fost însă finalizat abia în aprilie 2018, adică după patru ani de la începerea proiectului (excluzând faza pregătitoare) și după mai mult de doi ani de la punerea în aplicare a Directivei Solvabilitate II, pe care trebuie să o sprijine. Timpul necesar pentru finalizarea evaluărilor *inter pares* a variat de la 14,5 luni la doi ani, ceea ce înseamnă o perioadă îndelungată, dar care reflectă complexitatea subiectelor. Cu toate acestea, ANC-urile au considerat că durata a fost problematică, deoarece au fost nevoite să își asume angajamente pe termen lung față de personalul care participa la evaluări.

Partea II – Deficiențele sistemice din actualul sistem de supraveghere pentru activitățile transfrontaliere persistă, dar EIOPA a depus eforturi pentru a-i proteja pe titularii de polițe de asigurare

23. Supravegherea grupurilor de asigurare transfrontaliere din UE este structurată prin intermediul colegiilor de supraveghetori. Colegiile sunt menite să asigure o supraveghere adecvată prin schimburi de informații și supraveghere în cooperare la care participă toate ANC-urile în cauză. Colegiul este condus de un supraveghetor din țara de origine, care supraveghează sediul grupului de asigurare. Celelalte ANC-uri sunt cunoscute ca supraveghetori din țara gazdă. În prezent, în UE există 88 de colegii.

³ Reglementarea prudențială obligă societățile financiare să controleze riscurile și să dețină capital adecvat, astfel cum se prevede în cerințele de capital; această abordare se distinge de reglementările privind comportamentul pe piață, care definesc normele privind modul în care societățile ar trebui să își distribuie produsele pe piață.

24. EIOPA face parte din toate colegiile. Rolul acesteia este de a asigura faptul că dreptul Uniunii este aplicat în mod consecvent și că colegiile funcționează în același mod. În plus, EIOPA trebuie, de asemenea, să faciliteze o cultură comună în materie de supraveghere și să prevină arbitrajul de reglementare⁴. Raportul Grupului De Larosière⁵ a identificat aceste obiective ca fiind esențiale pentru piața unică.

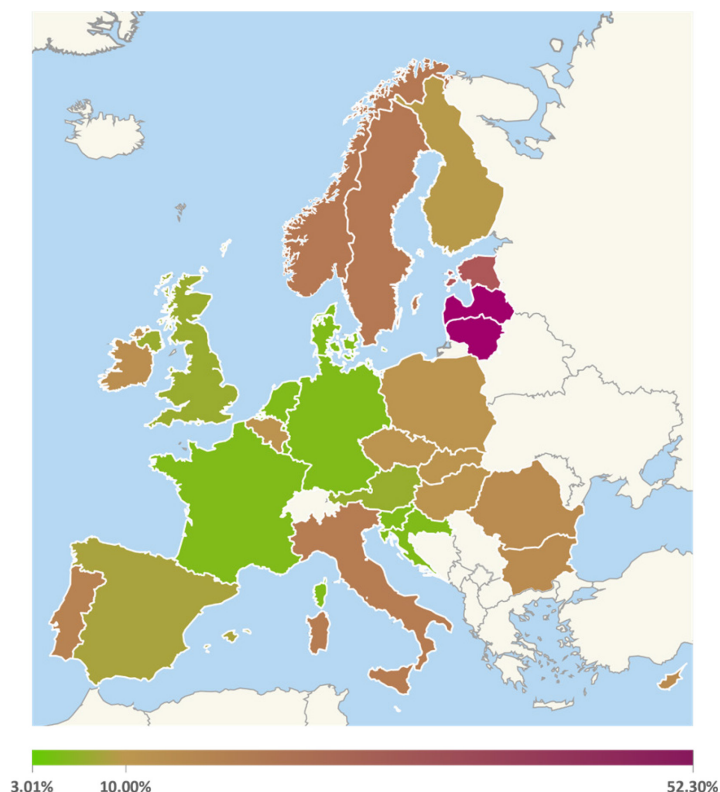
Modul în care este instituit sistemul de colegii creează semnale greșite pentru asigurători și pentru supraveghetori

25. Deși, în trecut, serviciile de asigurări erau prestate în principal de filiale cu sediul în țara relevantă, mulți asigurători au început să presteze mai multe servicii transfrontaliere prin intermediul sucursalelor sau în mod direct (pe baza libertății de stabilire sau, respectiv, pe baza libertății de a presta servicii prevăzute în cadrul pieței unice). În 2016, 750 de asigurători au prestat, fără o filială locală, servicii în valoare de 59 de miliarde de euro în alte state membre ale Spațiului Economic European (SEE) (a se vedea **figura 5**). Activitatea transfrontalieră permite asigurătorilor să își reducă sarcina administrativă și pe cea impusă de reglementare, dar sistemul actual creează semnale greșite pentru asigurători și pentru supraveghetori.

⁴ Firmele care profită de lacunele din sistemele de reglementare pentru a evita anumite tipuri de reglementare (de exemplu, pentru a presta servicii dintr-o locație unde supravegherea este mai redusă).

⁵ În noiembrie 2008, Comisia a autorizat un grup la nivel înalt condus de Jacques de Larosière să facă recomandări privind modul de consolidare a mecanismelor europene de supraveghere, cu scopul de a-i proteja mai bine pe cetățeni și de a le reda încrederea în sistemul financiar. Raportul final al Grupului De Larosière a fost publicat în februarie 2009.

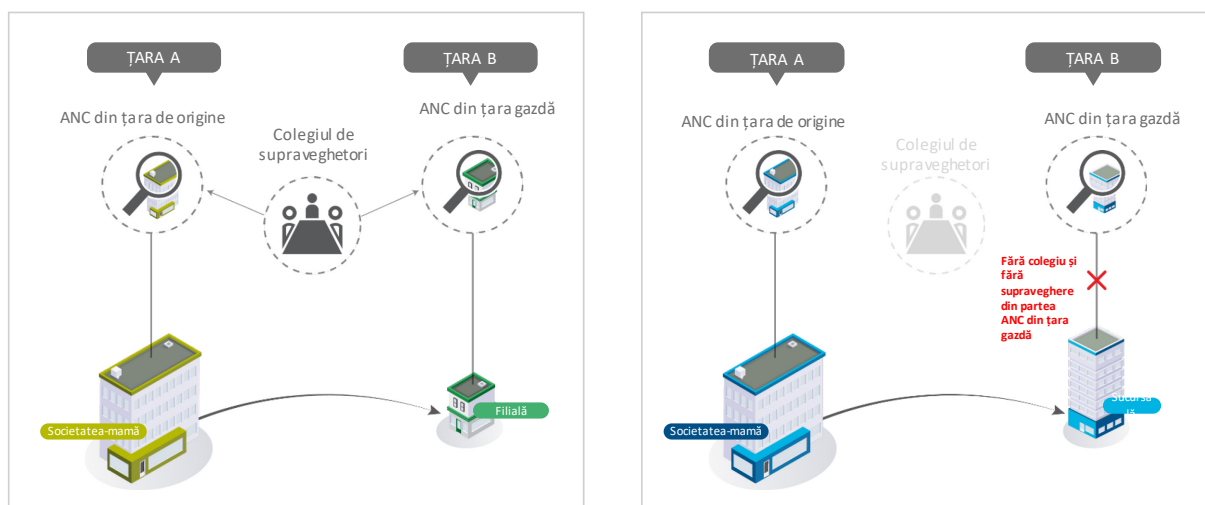
Figura 5 – Ponderea serviciilor transfrontaliere primite, ca procent per stat membru

Sursa: EIOPA.

26. În cadrul sistemului de colegii actual, supravegherea este determinată mai degrabă de structura juridică a grupului decât de natura activității. Astfel, este necesară instituirea unui colegiu pentru o societate de asigurare foarte mică, dar care are o filială în alt stat membru, deși o supraveghere care necesită atât de multe resurse, realizată prin intermediul unui colegiu, nu ar fi necesară. În schimb, pentru marile grupuri internaționale de asigurări, care prestează servicii transfrontaliere fără filiale, nu există colegii, chiar dacă acest lucru ar fi esențial pentru a asigura o supraveghere adecvată și stabilitate financiară (a se vedea **figura 6**).

Figura 6 – Modalitățile de supraveghere diferă în funcție de structura asigurătorului

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

27. Acest lucru conduce la o situație în care ANC-urile supraveghează activitatea din alte state membre fără a fi nevoite să suporte consecințele unei supravegheri necorespunzătoare, deoarece aceasta nu afectează piața națională. De asemenea, adesea acestea nu dispun de cunoștințe suficiente cu privire la specificațiile și legislațiile naționale. În plus, statul membru în care este prestat serviciul trebuie să se bazeze pe deplin pe supravegherea efectuată de supraveghetorul din țara de origine a asigurătorului, fără a putea exercita o influență asupra procesului de supraveghere. Acest sistem nu a fost conceput pentru a supraveghea o piață la scară europeană într-un mod care să fie eficace și bazat pe interesele cetățenilor UE. Câteva ANC-uri au confirmat că supravegherea actuală a activităților transfrontaliere și cooperarea sunt nesatisfăcătoare (a se vedea **caseta 2**).

Caseta 2 – Opinia ANC-urilor cu privire la supravegherea transfrontalieră

„Supravegherea grupurilor transfrontaliere îmbunătățește în mod real nivelul de protecție a consumatorilor în țările din UE. Cu toate acestea, [...] în cazul grupurilor care prestează o parte semnificativă a serviciilor lor pe baza libertății de stabilire sau a libertății de a presta servicii, organizarea actuală nu asigură încă aceeași calitate a supravegherii și a cooperării între supraveghetori ca în cazul grupurilor care desfășoară activități prin intermediul unor filiale.”

28. Curtea a constatat că o serie de probleme erau imputabile unor semnale care erau în mod sistematic greșite. De exemplu, câteva ANC-uri au acordat prioritate supravegherii pe baza unor factori precum „*impactul asupra stabilității financiare naționale*”. Prin urmare, societățile de asigurare cu o pondere mare de activități transfrontaliere au reprezentat o prioritate scăzută pentru supraveghetori. Acest lucru înseamnă că societățile de asigurare aveau tot interesul să recurgă la arbitrajul de reglementare, transferându-se în state membre care au adoptat o astfel de abordare și concentrându-se apoi pe servicii transfrontaliere (a se vedea **caseta 3**).

Caseta 3 – Exemplu real de arbitraj de reglementare și impactul acțiunilor EIOPA

Câteva ANC-uri s-au adresat EIOPA cu privire la o societate de asigurare care desfășura activități transfrontaliere pe piețele lor, dar oferea prime neobișnuit de reduse și se afla în creștere rapidă. Deoarece supraveghetorul din țara de origine a ales să nu își concentreze activitățile de supraveghere asupra activităților transfrontaliere, acesta nu a considerat societatea de asigurare în cauză ca fiind o prioritate. În urma intervenției EIOPA, supraveghetorul din țara de origine a constatat că societatea de asigurare respectivă nu era viabilă, că se afla într-o situație financiară problematică și că nu îndeplinea cerințele de capital. Prin urmare, autorizația societății respective pentru noi activități a fost retrasă.

29. În plus, Curtea a constatat că modul de desfășurare a activității are, de asemenea, implicații directe pentru protecția consumatorilor în cazul intrării în dificultate a unui asigurător. În prezent, sistemul de garantare a asigurărilor din Europa este fragmentat, ceea ce conduce la o situație în care consumatorii nu sunt informați cu privire la nivelul de protecție de care beneficiază atunci când cumpără servicii de asigurare transfrontaliere (a se vedea **caseta 4**). Consumatorii nu sunt neapărat conștienți de faptul că achiziționează un produs de asigurare de la o filială, de la o sucursală sau de la o societate fără prezență fizică în țara lor.

Caseta 4 – Exemplu de impact asupra protecției consumatorilor

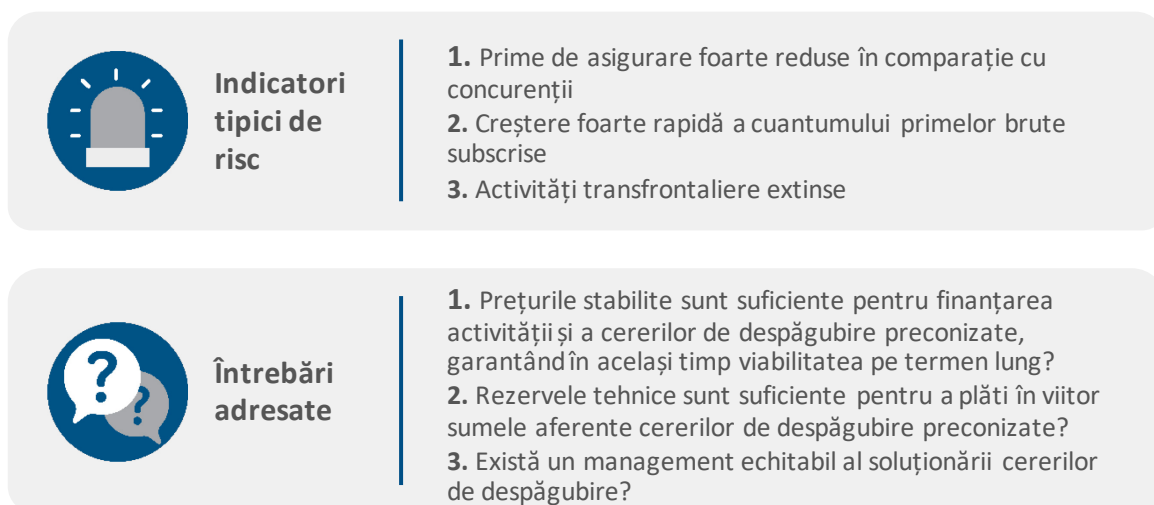
Întrucât sistemele de garantare a asigurărilor diferă de la o țară la alta, un consumator care cumpără o asigurare de viață de la sucursala unei societăți europene dintr-un alt stat membru al UE este protejat de sistemul național de garantare a asigurărilor care este obligatoriu în țara de origine a societății respective. În schimb, același consumator care cumpără o asigurare identică de la filiala aceleiași societăți dintr-un alt stat membru al UE nu este protejat de sistemul de garantare a asigurărilor din țara de origine.

EIOPA răspunde prin dezvoltarea de instrumente *ad hoc* pentru a proteja consumatorii, dar convergența în materie de supraveghere rămâne o provocare

30. Având în vedere riscurile și provocările pe care le prezintă sistemul actual de supraveghere pentru activitățile de asigurare transfrontaliere, EIOPA a depus eforturi pentru a proteja consumatorii prin crearea unor platforme de cooperare. EIOPA a creat platformele, în lipsa unor colegii, în cadrul mandatului său de a promova schimburile eficiente de informații între ANC-uri și de a asigura o supraveghere eficientă și coerentă. Din 2016, EIOPA a creat 13 platforme de cooperare, atât din proprie inițiativă, cât și ca răspuns la cererile primite din partea ANC-urilor. Acestea funcționează în mod similar cu colegiile.

31. Curtea a constatat că platformele EIOPA au reprezentat o soluție *ad hoc* utilă pentru abordarea problemelor care decurg din serviciile transfrontaliere. În câteva cazuri, EIOPA a facilitat relațiile dintre ANC-uri și a insistat cu succes pentru găsirea unor soluții. De exemplu, EIOPA a solicitat supraveghetorului din țara de origine să răspundă la o serie de întrebări cu privire la asigurații care prezentau indicatori tipici de risc (a se vedea ***figura 7***). Acest lucru a garantat faptul că situația asiguraților respectivi face obiectul unei evaluări.

Figura 7 – Indicatori tipici de risc și întrebări pentru identificarea activităților neviabile

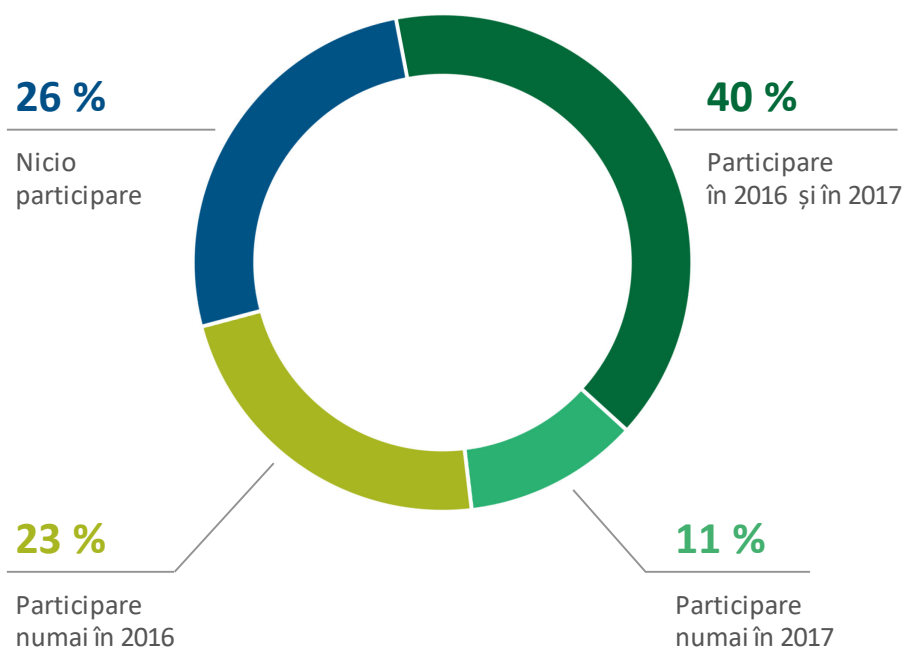
Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

32. Ulterior, platformele au creat presiune din partea celorlalți supraveghetori asupra supraveghetorului din țara de origine, ceea ce înseamnă că acesta s-a simțit obligat să ia măsurile de supraveghere adecvate având în vedere informațiile disponibile. Măsurile respective au asigurat protecția consumatorilor. Cu toate acestea, în lipsa unui mandat legal solid în domeniul serviciilor transfrontaliere, EIOPA a trebuit să se bazeze pe dorința efectivă de a coopera a ANC-urilor.

EIOPA avut un rol util în mai multe colegii de supraveghere a unor grupuri transfrontaliere, în pofida cooperării limitate din partea ANC-urilor

33. EIOPA este responsabilă pentru asigurarea funcționării uniforme a colegiilor. Curtea a constatat că EIOPA a considerat participarea și contribuția sa la colegii ca fiind prioritare, pe baza unor criterii cuprinzătoare și bine stabilite. La stabilirea priorităților au fost luați în considerare diverși factori, inclusiv dimensiunea și riscul grupului de asigurare, dimensiunea și experiența ANC-urilor participante și rezultatul evaluării comune a riscurilor. De la introducerea cadrului Solvabilitate II în 2016, EIOPA a participat la 100 de reuniuni ale colegiilor. În schimb, ea nu a participat niciodată la 23 de alte colegii (a se vedea **figura 8**). Resursele limitate (a se vedea **punctul 86**) explică de asemenea acest rezultat.

Figura 8 – Participarea EIOPA la reuniunile colegiilor de supraveghetori în 2016 și în 2017

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

34. În plus, nivelul de implicare a EIOPA în cadrul colegiilor la care a participat a variat semnificativ. De exemplu, aceasta a adus o valoare adăugată semnificativă în cadrul unor colegii prin faptul că a oferit informații detaliate pentru discuții și rapoarte de feedback. Având în vedere prioritățile sale, EIOPA nu a contribuit cu o valoare adăugată comparabilă în cadrul altor colegii, deoarece s-a limitat la sprijinul administrativ și orizontal.

35. Pentru a sprijini colegiile și pentru a spori convergența în materie de supraveghere, EIOPA a solicitat de la ANC-uri rapoartele asigurătorilor privind autoevaluarea riscurilor și a solvabilității (ORSA). Raportul ORSA este un instrument elementar de supraveghere a asigurărilor și definește apetitul la risc al asigurătorilor, analizează capitalul de risc disponibil și decide cu privire la alocarea acestuia. Prin urmare, este un instrument-cheie orientat spre viitor, care ar trebui să fie utilizat pentru o supraveghere proactivă. Curtea a constatat că, deși EIOPA a depus eforturi pentru a obține rapoartele ORSA, nu le-a primit întotdeauna. Unele rapoarte ORSA au fost puse la dispoziție numai în urma unui proces birocratic îndelungat, care a implicat justificări de natură legală și intervenții la nivel înalt. Furnizarea limitată și greoaie a autoevaluărilor ORSA a limitat instrumentele EIOPA pentru

sprijinirea convergenței în materie de supraveghere și a fost în detrimentul utilizării eficiente a resurselor sale.

36. În cursul activității sale în cadrul colegiilor, EIOPA a identificat numeroase probleme în cadrul colegiilor și al grupurilor de asigurare, cum ar fi:

- (a) unele ANC-uri nu au făcut schimb de documente importante, cum ar fi raportul ORSA, cu alți membri ai aceluiași colegiu. EIOPA a sprijinit acești membri pentru a obține documente utile, dar nu a avut succes întotdeauna. Lipsa unor informații importante pentru membrii colegiilor a demonstrat lipsa de încredere între unele ANC-uri și împiedică supravegherea eficace a grupurilor;
- (b) au fost constatate erori semnificative de evaluare și deficiențe majore în materie de gestionare a riscurilor de către grupurile de asigurare și s-a recomandat soluționarea acestora de către ANC-uri. Deși EIOPA a depus eforturi pentru a sprijini colegiile și pentru a facilita o supraveghere adecvată, aceasta nu a monitorizat în mod cuprinzător problemele identificate.

Partea III – Lipsă de convergență în materie de supraveghere a modelelor interne, în pofida primelor măsuri adoptate de EIOPA

37. Pe baza cadrului Solvabilitate II, care are ca scop protecția consumatorilor și asigurarea stabilității financiare, asigurătorii din Europa trebuie să își calculeze riscurile individuale. Asigurătorii trebuie să dețină suficient capital pentru a acoperi aceste riscuri (a se vedea ***figura 9***), astfel încât să poată acorda despăgubirile solicitate. Asigurătorii pot să își calculeze cerințele de capital fie pe baza unei formule standard date, fie cu ajutorul unui așa-numit model intern. În timp ce formula standard este opțiunea implicită, asigurătorii trebuie să solicite o autorizație pentru orice model intern pe care ar dori să-l utilizeze. ANC-urile trebuie să autorizeze doar modelele interne care îndeplinesc mai multe cerințe definite prin lege și care, prin urmare, sunt potrivite pentru calcularea riscurilor într-un mod adecvat. Dacă supraestimarea riscurilor poate conduce la prime care nu sunt competitive, subestimarea poate compromite protecția titularilor de polițe și stabilitatea financiară.

Figura 9 – Elementele de bază ale cerințelor de capital pentru asigurători

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

38. Modelele interne sunt foarte complexe și acordă asigurătorilor o libertate semnificativă în ceea ce privește calcularea riscurilor. Aceasta include aplicarea raționamentului profesional și folosirea datelor istorice interne. Prin urmare, supravegherea modelelor interne necesită resurse importante și expertiză în cadrul ANC-urilor. Din cauza impactului pe care îl au asupra protecției titularilor de polițe și asupra stabilității financiare și din cauza provocărilor pe care le prezintă pentru supraveghetori, modelele interne reprezintă un domeniu esențial, în care EIOPA trebuie să faciliteze convergența în materie de supraveghere în toate statele membre. Supravegherea în mod neuniform, care conduce la arbitraj de reglementare și, prin urmare, la denaturarea concurenței loiale, poate avea consecințe negative severe.

Convergența în domeniul modelelor interne rămâne foarte limitată

39. Una dintre sarcinile-cheie ale EIOPA este aceea de a se asigura că asigurătorii și supraveghetorii aplică normele în mod consecvent la nivelul UE, inclusiv modelele interne. În vederea acestei misiuni, EIOPA a participat la reuniuni ale colegiilor în cadrul cărora au fost discutate modelele interne, a vizitat ANC-uri pentru a evalua supravegherea modelelor interne și a acționat în calitate de facilitator între ANC-uri. În pofida eforturilor depuse de

EIOPA, Curtea a constatat mai multe probleme, care demonstrează un nivel constant scăzut al convergenței în materie de supraveghere în acest domeniu.

40. Autorizarea și supravegherea modelelor interne sunt extrem de solicitante sub aspectul resurselor⁶. Pentru a asigura o supraveghere similară în UE, este important ca ANC-urile să aibă resurse suficiente pentru a îndeplini o sarcină atât de dificilă. ANC-urile au afirmat însă că dispun de niveluri foarte diferite de personal pentru supravegherea modelelor interne, iar EIOPA a confirmat acest lucru cu ocazia vizitelor sale. EIOPA a constatat că resursele și expertiza unor ANC-uri nu sunt suficiente pentru a supraveghea în mod adecvat modelele interne, ceea ce subliniază importanța activității EIOPA în acest domeniu.

41. EIOPA a constatat că aplicarea unor norme comune și cultura în materie de supraveghere continuă să varieze semnificativ la nivelul UE. ANC-urile au aplicat niveluri foarte diferite de strictețe la autorizarea modelelor interne. De exemplu, unele ANC-uri nu au comunicat în mod clar societăților de asigurare care sunt practicile inacceptabile în materie de modele. În alte cazuri, ANC-urile au aplicat cerințe de autorizare foarte stricte. Curtea a constatat că unii supraveghetori au încercat să protejeze asigurătorii locali prin cerințe de capital mai puțin exigente, în timp ce alții solicită o supraveghere mai intensă și cerințe de capital mai exigente.

42. Într-un alt caz, supravegherea unui model intern ar fi trebuit să fie transferată de la o ANC (țara A) la altă ANC (țara B) pentru a acoperi întregul grup. Supraveghetorul din țara B a solicitat societății de asigurare să își îmbunătățească modelul intern în mod semnificativ înainte de a putea fi autorizat pentru a fi utilizat pe piața respectivă. Modelul intern fusese însă autorizat deja de către supraveghetorul din țara A și era aplicat în țara A. Acest caz a ilustrat diferențele care există între standardele și abordările aplicate pentru aprobarea modelelor interne. EIOPA a încercat să faciliteze discuțiile dintre cei doi supraveghetori, dar nu s-a putut ajunge la un acord. În final, modelul intern a rămas operațional doar în țara A.

⁶ De exemplu, Curtea de Conturi a Austriei a precizat în Raportul nr. 46/2017 că autoritatea națională competentă din Austria a utilizat 51 % din resursele sale umane globale exclusiv pentru autorizarea modelelor interne.

EIOPA a depus eforturi pentru a spori convergența prin proiecte de asigurare a coerenței

43. Pentru a monitoriza unele dintre riscurile și neconcordanțele recurente din abordările în materie de supraveghere, EIOPA a organizat proiecte de asigurare a coerenței cu scopul de a aborda cinci domenii-cheie (a se vedea **tabelul 2**). Deoarece toate aceste domenii ar putea conduce la o estimare inadecvată a riscurilor asigurătorilor, Curtea consideră că EIOPA a definit în mod adecvat sfera proiectelor legate de coerență.

Tabelul 2 – Principalele neconcordanțe identificate și monitorizarea lor

Au fost identificate abordări diferite ale ANC-urilor cu privire la...	Monitorizate de EIOPA prin...
modelarea primei de volatilitate*	proiect de asigurare a coerenței
tratarea riscului suveran	proiect de asigurare a coerenței
agregarea riscurilor	nemonitorizată încă
raționamentul profesional	nemonitorizată încă
modificări de model	vizite la ANC-uri

* Reduce impactul volatilității pieței asupra capitalului care trebuie deținut.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

44. Prin proiectele sale de asigurare a coerenței, EIOPA a confirmat că ANC-urile au abordări fundamental diferite în materie de supraveghere cu privire la aprobarea unor metode utilizate în modelele interne de către societățile de asigurare. Metodele diferite au avut un impact important asupra riscului global calculat de asigurător, însă EIOPA nu a putut cuantifica acest impact. În general, EIOPA nu deține date privind impactul modelelor interne comparativ cu formula standard, deși acest lucru ar fi esențial pentru o supraveghere adecvată.

45. EIOPA a raportat în mod detaliat cu privire la problemele identificate. Deși a utilizat și alte instrumente (de exemplu, avize) pentru a asigura coerența, EIOPA nu a obținut întotdeauna rezultatul dorit. De exemplu, EIOPA permite încă metode diferite pentru modelarea primelor de volatilitate, dar a solicitat ANC-urilor să se asigure că niciuna dintre metode nu determină cerințe de capital mai reduse.

46. De asemenea, EIOPA a desfășurat un proiect special de asigurare a coerenței în ceea ce privește modelarea riscului de piață. Acesta este unul dintre numeroasele riscuri evaluate de modelele interne. EIOPA a solicitat asigurătorilor să își utilizeze modelele interne pentru a calcula riscurile pentru un portofoliu virtual realist, definit de EIOPA. Rezultatul a permis pentru prima dată compararea directă a unor modele interne diferite. Proiectul a evidențiat unele deficiențe fundamentale ale modelelor interne utilizate la nivelul UE. De exemplu, au fost utilizate previziuni îndoielnice privind rata dobânzii pentru a reduce riscurile preconizate. În plus, EIOPA a considerat inacceptabilă variația extremă a riscurilor estimate prin modele interne diferite pentru aceleași active.

47. Curtea a constatat că proiectele EIOPA au oferit ANC-urilor informații esențiale privind modelele interne supravegheate și au contribuit la îmbunătățirea convergenței. În același timp, acestea au arătat că modelele interne din sectorul asigurărilor prezintă riscuri semnificative și că nu există suficiente cunoștințe cu privire la impactul modelelor interne.

EIOPA nu are acces suficient la datele privind modelele interne pentru a asigura supravegherea

48. În iunie 2018, în SEE existau 212 modele interne autorizate de 17 ANC-uri diferite (a se vedea **figura 10**). Având în vedere deficitul său de resurse, EIOPA a decis să stabilească priorități, concentrându-și evaluările directe pe cele mai mari cinci grupuri de asigurare cu model intern. Aceste grupuri reprezentau împreună 47 % dintre toate activele acoperite de modelele interne în SEE. În 2015, EIOPA a început să solicite informații complete cu privire la aceste modele de la ANC-urile respective.

Figura 10 – Sfera implicării echipei EIOPA responsabile de modelele interne

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, date din iunie 2018.

49. Având în vedere reticența ANC-urilor de a furniza informații, EIOPA a adoptat o abordare proactivă, întreținând o comunicare extensivă timp de peste trei ani. În special, EIOPA a oferit o justificare legală scrisă cu privire la motivul pentru care solicită informațiile cu scopul de a-și îndeplini sarcinile. Sondajul Curții arată că unul dintre motivele care au stat la baza refuzului ANC-urilor de a furniza informații a constat în interpretările divergente ale mandatului EIOPA în domeniul modelelor interne. Astfel cum a reieșit în mod explicit din sondaj, cel puțin două ANC-uri consideră că în prezent EIOPA își depășește mandatul. În schimb, câteva ANC-uri ar dori ca EIOPA să desfășoare o activitate mult mai intensă cu privire la modelele interne și consideră că aceasta nu își îndeplinește suficient mandatul în acest domeniu esențial.

50. În pofida unei abordări proactive, EIOPA nu a primit informații suficiente cu privire la niciunul dintre cele mai mari cinci modele interne cărora le-a acordat prioritate în activitatea sa. În consecință, EIOPA nu a putut înțelege pe deplin modelele și nu a putut efectua evaluările dorite. Lipsa accesului la informații a împiedicat în mod semnificativ îndeplinirea sarcinilor care reveneau EIOPA. Pe de altă parte, în 2016, o ANC a pus la dispoziția EIOPA toate informațiile privind modelul intern pentru un grup mare de asigurări. Deși aceasta ar fi fost o oportunitate de a evalua un prim model intern, EIOPA a decis să nu furnizeze sprijin respectivei ANC, explicând că acest caz specific nu se număra printre prioritățile sale. Astfel, EIOPA nu a evaluat încă niciun model intern în detaliu.

Partea IV – EIOPA a desfășurat o activitate fiabilă pentru efectuarea simulării de criză în domeniul asigurărilor în 2016, dar Curtea a identificat deficiențe în concepția acesteia și în recomandări

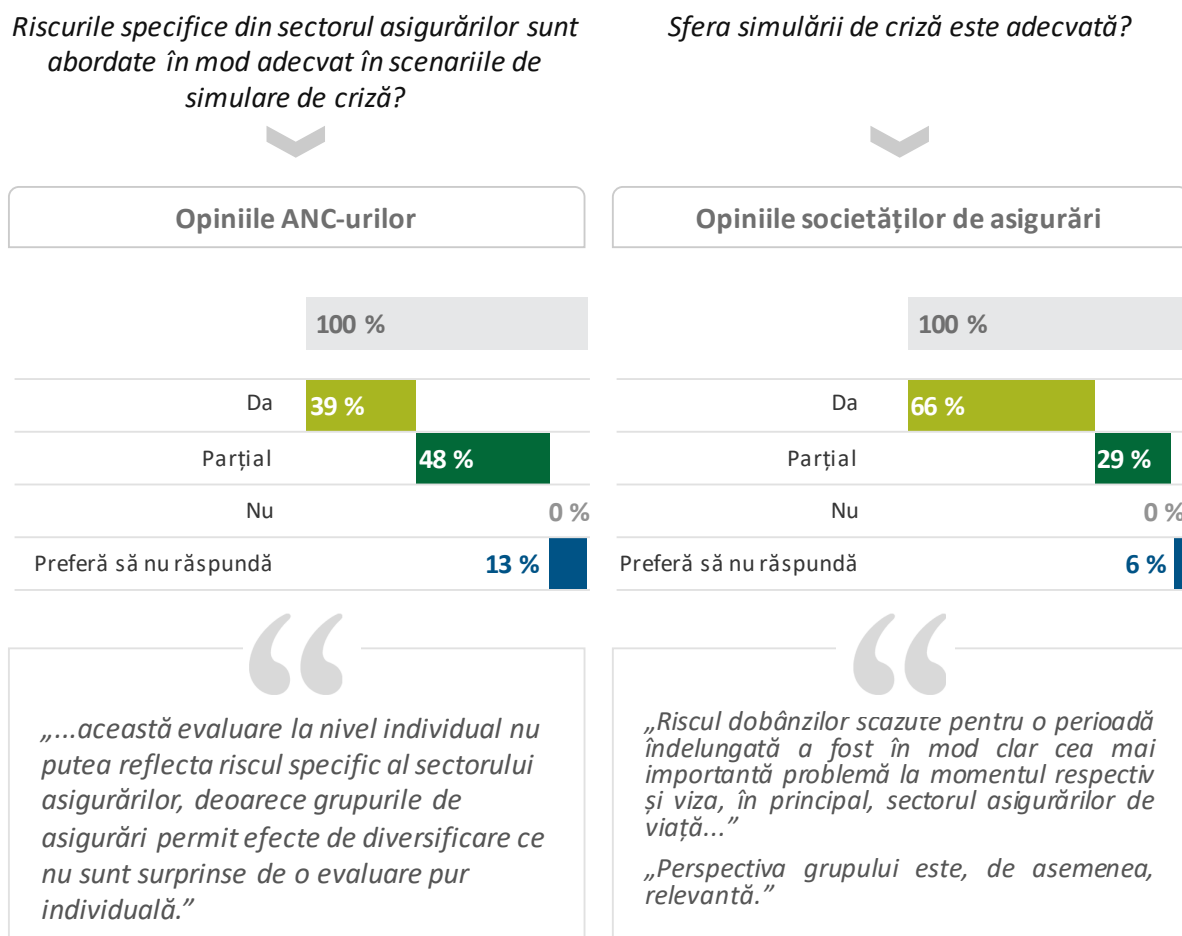
51. Conform regulamentului său de instituire, EIOPA este responsabilă pentru efectuarea unor simulări de criză periodice la nivelul Uniunii în scopul de a evalua reziliența instituțiilor financiare la evoluțiile negative ale pieței. Simulările de criză din domeniul asigurărilor efectuate de EIOPA vizează stabilitatea financiară și protecția titularilor de polițe și sunt organizate o dată la doi ani (alternativ cu simularea de criză în domeniul fondurilor de pensii). Simulările de criză ale EIOPA nu sunt exerciții de tip „reușită sau eșec” pentru participanții individuali, iar rezultatele acestora nu determină acțiuni de reglementare specifice. Curtea s-a concentrat pe simularea de criză din 2016, care a evaluat vulnerabilitatea societăților de asigurare active în domeniul asigurărilor de viață și al altor asigurări pe termen lung. În conformitate cu calendarul său inițial, EIOPA a lansat exercițiul în mai 2016 și a publicat rezultatele agregate, inclusiv recomandările pentru ANC-uri, în decembrie 2016.

Sfera de aplicare a simulării de criză și riscurile identificate erau adecvate, dar scenariile utilizate prezentau deficiențe în ceea ce privește calibrarea și justificarea

52. În cadrul simulării de criză din 2016, eșantionul a cuprins 236 de societăți individuale din 30 de țări⁷, care ofereau atât asigurări de viață tradiționale, cât și asigurări compozite (asigurări de viață și asigurări generale). ANC-urile au inclus societățile în eșantion pe baza criteriilor furnizate de EIOPA în specificațiile tehnice. Eșantionul a fost reprezentativ pentru fiecare piață națională și a acoperit cel puțin 75 % din activitățile de asigurări relevante, în conformitate cu ipotezele simulării de criză. Simularea de criză din 2016 a fost efectuată la nivel de entitate juridică (societate individuală) și, prin urmare, nu a inclus potențialele beneficii legate de diversificare și de reasigurare care decurg de la nivelul grupului.

53. Pentru simularea de criză din 2016, EIOPA a identificat ratele dobânzii fără risc constant scăzute și volatilitatea de pe piețele titlurilor de capital ca principală preocupare pentru viabilitatea sistemului de asigurări. Această abordare era în concordanță cu evaluările periodice ale riscurilor efectuate de EIOPA, de CERS și de societățile de asigurare, astfel cum a confirmat sondajul Curții (a se vedea **figura 11**). Deoarece s-a pus accentul pe riscurile avute în vedere în simularea de criză, au fost omiși alți factori specifici asigurărilor (de exemplu, longevitatea, pandemiile sau dezastrele naturale), dar acest lucru se justifică, întrucât era vorba de primul an de punere în aplicare a regimului Solvabilitate II, care a reprezentat o provocare pentru societățile de asigurare.

⁷ Toate statele membre ale UE și două state membre ale SEE: Norvegia și Liechtenstein.

Figura 11 – Riscurile din sectorul asigurărilor și sfera simulării de criză

Sursa: sondajul Curții de Conturi Europene.

54. Având în vedere accentul pus pe riscul de piață, alegerea activităților de asigurări pe termen lung a fost adecvată. Mediul cu randament scăzut afectează deosebit de serios activitățile de asigurări de viață, deoarece acesta comportă, în general, obligații pe termen lung față de titularii de polițe și întâmpină probleme în a obține rate ale dobânzii garantate în trecut. Opțiunea de a utiliza un șoc pe piață a fost relevantă, având în vedere rolul semnificativ al asigurătorilor ca investitori instituționali și, prin urmare, impactul acestora asupra stabilității pieței financiare în ansamblu.

55. Simularea de criză din 2016 a inclus două scenarii, „Randament scăzut” și „Dublă lovitură”, reflectând cu exactitate riscurile identificate de EIOPA ca fiind esențiale pentru sectorul asigurărilor (a se vedea **anexa II** pentru principalii parametri și principalele ipoteze). Pentru a crea scenariul „Randament scăzut”, EIOPA și-a utilizat propriile capacități și

a formulat ipoteze discreționare specifice, în timp ce scenariul „Dublă lovitură” a fost creat în cooperare cu CERS, care a derivat șocurile din instrumentul de simulare a șocurilor financiare, captând dependențele istorice reieșite din date.

Scenariul „Randament scăzut” (*Low Yield*)

56. Punctul de plecare pentru acest scenariu a fost o curbă scăzută a randamentelor fără risc pentru scadențe diferite (până la 20 de ani pentru euro), obținută de EIOPA prin identificarea celor mai scăzute rate observate efectiv pe piață pe o perioadă de doi ani. Curtea estimează că probabilitatea unui astfel de eveniment este de cel puțin 3 % sau mult mai mare decât pragul obișnuit de 1 %⁸. Prin urmare, probabilitatea este prea mare pentru ca acest element individual să fie considerat suficient de sever. Al doilea element al scenariului a fost un stres suplimentar aplicat curbei randamentelor (o modificare descendentă de 15 puncte de bază). În plus, pentru a calcula valoarea obligațiilor asigurătorilor pe termen foarte lung, EIOPA a utilizat așa-numita ultimă rată forward (URF), stabilită la 2 % pentru a reflecta ipoteza unor randamente constant scăzute. Ultimele două elemente (o modificare descendentă de 15 puncte de bază și UFR) scad probabilitatea scenariului, dar nu se poate estima în ce măsură. Cu toate acestea, forța doar a acestor două elemente a fost limitată, deoarece ele erau destul de apropiate de situația de pe piață de la momentul respectiv⁹.

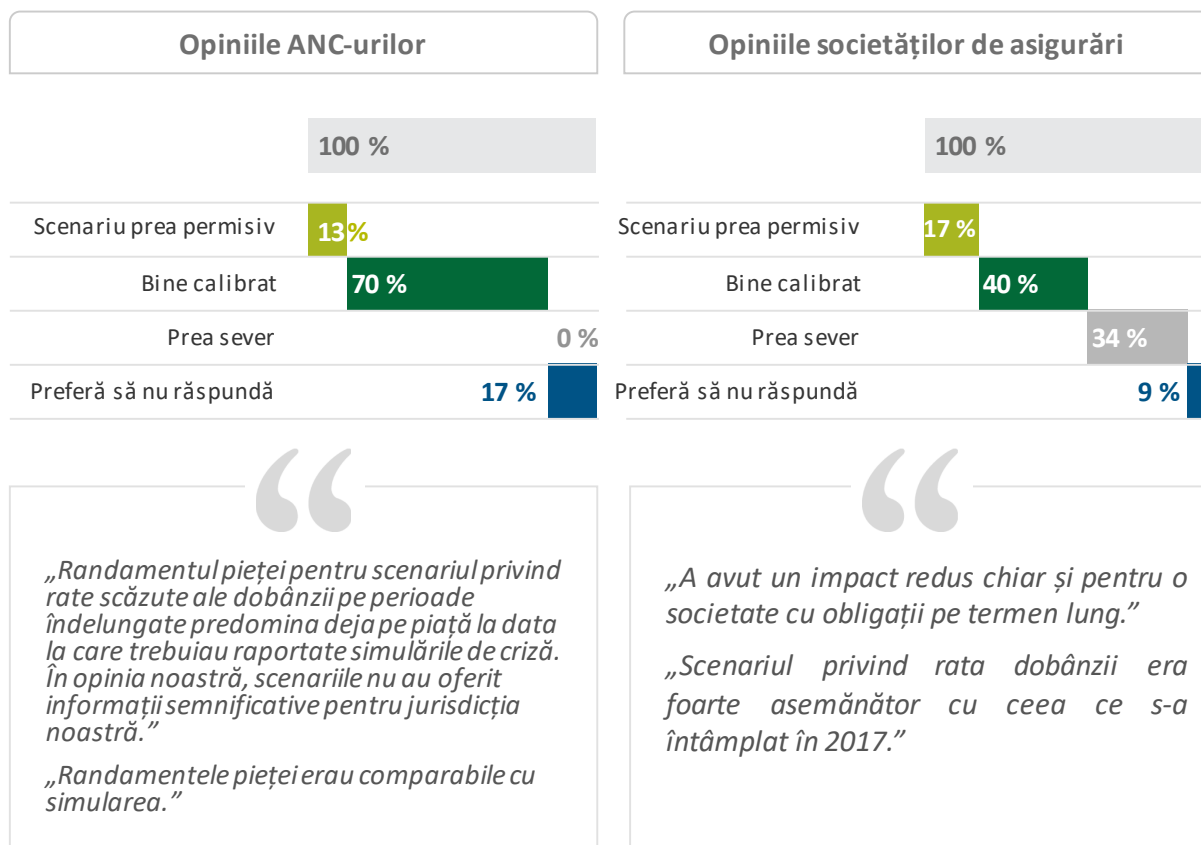
57. În timp ce majoritatea ANC-urilor participante la sondaj considerau că scenariile erau bine calibrate, unele dintre acestea împărtășeau preocupările menționate mai sus cu privire la gravitatea scenariului „Randament scăzut” (a se vedea **figura 12**). EIOPA nu a încercat, nici

⁸ Scenariile de simulare de criză ar trebui să fie „suficient de grave pentru a fi semnificative, dar suficient de plauzibile pentru a fi luate în serios” [a se vedea Quagliarello, M., *Stress Testing the Banking System: Methodologies and Applications*, ianuarie 2009, Cambridge University Press). Practica obișnuită nu este aceea de a alege o rată a probabilității mai mare de 1 % pe o perioadă de un an.

⁹ La 31 decembrie 2015 (și anume, finalul perioadei acoperite de eșantion), randamentul obligațiunii pe 50 de ani era de 1,561 %, în comparație cu URF de 2 % (sursa: Bloomberg). Modificarea descendentă de 15 puncte de bază a curbei lichide, în comparație cu tendința descendentă de 9 puncte de bază a datelor, nu poate fi considerată un șoc semnificativ.

măcar în scopul unei analize interne, să cuantifice probabilitatea părții inițiale (lichide) a curbei. De asemenea, aceasta nu a oferit nicio altă justificare suficient de detaliată pentru soliditatea scenariului global.

Figura 12 – Opiniile participanților la simularea de criză cu privire la gravitatea scenariului „Randament scăzut”

Sursa: sondajul Curții de Conturi Europene.

58. Nivelul de stres pentru alte monede decât euro a fost obținut prin folosirea unui multiplicator fictiv al curbei euro. EIOPA nu a utilizat însă într-un mod cu totul adecvat această metodă, deoarece nu a luat în considerare relația de dependență dintre ratele dobânzii pentru anumite monede din perioada de referință.

Scenariul „Dublă lovitură” (Double Hit)

59. Scenariul „Dublă lovitură” a presupus rate ale dobânzii în scădere și un șoc pe piață, reflectat sub forma unei creșteri rapide a randamentului obligațiunilor de stat și al obligațiunilor corporative și a unei scăderi a prețurilor capitalurilor proprii și ale altor clase

de active. CERS a estimat probabilitatea celor două evenimente declanșatoare principale la 0,50 % pentru șocurile aplicate pe rata de swap și la 0,75 % pentru un șoc aplicat pe randamentele obligațiunilor de stat. Scenariul a fost suficient de solid, deoarece a combinat o criză gravă a activului bilanțier cu un element de șoc de swap adăugat pentru a tensiona pasivul.

60. Plauzibilitatea scenariului „Dublă lovitură” a depins în mare măsură de setul de date istorice utilizate în simulatorul de șoc financiar. Acesta a cuprins relația de dependență dintre diverse variabile economice relevante și s-a bazat pe 11 ani de date istorice (2005-2015). Cu toate acestea, deși a acoperit două crize recente, perioada selectată a fost prea scurtă pentru a garanta un nivel de stres suficient de puternic pentru toate țările din Europa (a se vedea **caseta 5**).

Caseta 5 – Exemplu de opinii ale ANC-urilor cu privire la scenariul „Dublă lovitură”

„În ceea ce privește calibrarea scenariilor de piață, șocurile asupra obligațiunilor de stat nu au fost repartizate în mod egal între țări, în unele țări acestea lipsind aproape în totalitate.”

61. De exemplu, nivelul de stres a fost mai redus pentru randamentul obligațiunilor pe 10 ani din Bulgaria (o creștere de 111 puncte de bază în comparație cu referința) decât pentru cele din Belgia (116 puncte de bază) sau din Croația (155 de puncte de bază). În plus, Curtea a remarcat că nivelurile de stres au fost relativ scăzute pentru Slovacia și pentru Regatul Unit (cu 95 de puncte de bază și, respectiv, 94 de puncte de bază pentru randamentul obligațiunilor pe 10 ani, în comparație cu un nivel mediu de 121 de puncte de bază). Dacă eșantionul istoric ar fi acoperit o perioadă mai lungă (de exemplu, 20 de ani), rezultatele ar fi fost mai solide și probabil ar fi arătat niveluri mai ridicate de stres pentru unele țări.

62. Deși a definit niveluri specifice de stres pentru anumite clase de active deținute de societăți de asigurare din afara UE, scenariul „Dublă lovitură” nu a testat rezistența la stres a titlurilor de capital deținute în aceste țări. Testarea rezistenței la stres a titlurilor de capital deținute în afara UE este extrem de relevantă pentru plauzibilitatea simulării de criză, dat fiind faptul că o mișcare descendentă a pieței titlurilor de capital din UE nu este izolată de

alte piețe de titluri de capital din lume (în perioade de criză, dependența dintre piețele titlurilor de capital poate ajunge până la un grad de corelație de 90 %). Prin urmare, este necesar să se includă și șocurile aplicate pe titlurile de capital din afara UE, în loc să se limiteze riscul exclusiv la teritoriul UE.

Justificare și comunicare

63. Având în vedere că elementele importante ale simulării de criză au fost discreționare, EIOPA nu a depus suficiente eforturi pentru a le justifica în mod transparent. În specificațiile tehnice, EIOPA nu a explicat în mod clar modul în care a obținut scenariile sau cum a ajuns la ipotezele care stau la baza lor. Acest lucru a fost confirmat de unele ANC-uri și de reprezentanți ai sectorului (a se vedea **caseta 6**). De asemenea, pentru unii reprezentanți ai sectorului nu a fost clar dacă scenariile au reprezentat un șoc similar sau mai sever decât cel cerut conform regimului Solvabilitate II. Acest lucru a condus la unele interpretări incorecte ale naturii simulării de criză. EIOPA nu a oferit clarificări complete, de exemplu explicând de ce și cum diferă acestea de regimul Solvabilitate II.

Caseta 6 – Exemple de dificultăți cu care se confruntă sectorul și ANC-urile în ceea ce privește justificarea scenariilor

„Calibrarea crizelor de către EIOPA nu a fost clară pentru noi și, prin urmare, nu am putut evalua gravitatea crizei.”

„Specificațiile tehnice au lăsat loc de interpretare pentru unele elemente: acest lucru a însemnat că rezultatele nu au fost pe deplin comparabile.”

EIOPA a validat și a agregat datele cu acuratețe

64. Procesul de validare a datelor pentru simularea de criză s-a desfășurat în trei runde: una la nivel național, realizată de ANC-uri, și două la nivel central, realizate de echipa de validare, formată din personalul EIOPA și din cel al ANC. EIOPA a dezvoltat un instrument de validare în Excel pentru analizarea și agregarea datelor. Acesta s-a dovedit util în procesul de validare a datelor, deoarece a ajutat la armonizarea abordărilor diferite ale ANC-urilor. În ansamblu, EIOPA a analizat cu atenție datele pe care le furnizaseră societățile de asigurare și

a evidențiat cu claritate orice neconcordanțe, deși factorii de decizie finali în ceea ce privește fiabilitatea datelor erau ANC-urile.

65. Verificările Curții privind agregarea datelor au arătat că EIOPA a calculat cu precizie rezultatele globale ale simulării de criză. Cu toate acestea, agregarea a inclus societăți ale căror portofolii de produse – și, prin urmare, ale căror profiluri de risc – erau extrem de diverse (a se vedea un exemplu în ***figura 13***). Aceasta a fost o caracteristică inerentă a eșantionului, dar EIOPA nu a încercat, înainte de agregare, să clasifice societățile în funcție de produsele lor, aceasta fiind o etapă care ar aduce o valoare adăugată la interpretarea rezultatelor¹⁰. În această privință, EIOPA a efectuat doar o analiză *ex post* cu scopul de a identifica factorii aflați la originea sensibilităților diferite față de stres.

¹⁰ Diferitele produse din eșantion pot afecta bilanțul în mod diferit în cazul unui șoc.

Figura 13 – Exemplu de două societăți din eșantion cu expunere diferită la risc

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

EIOPA a prezentat rezultate relevante care au arătat vulnerabilitatea sectorului

66. Rezultatele simulării de criză au confirmat că sectorul asigurărilor de viață este vulnerabil la un mediu cu dobânzi scăzute și la un șoc brusc pe piață, putând afecta stabilitatea financiară în ansamblu. În scenariul „Randament scăzut”, excedentul activelor față de obligații în bilanțurile societăților participante s-ar diminua cu 100 de miliarde de euro (-18 %). În scenariul „Dublă lovitură”, efectul general asupra societăților s-ar ridica la 160 de miliarde de euro (-29 %). Altfel spus, 44 % dintre asigurători ar pierde peste o treime din excedentul activelor față de obligații și 2 % ar pierde totul. Impactul ambelor scenarii ar fi semnificativ mai mare dacă ar fi excluse așa-numitele garanții pe termen lung și măsurile

tranzitorii¹¹ (în scenariul „Dublă lovitură”, 31 % dintre societăți nu ar păstra niciun fel de excedent al activelor față de obligații).

67. În general, raportul de simulare de criză era cuprinzător și susținut de cifre și de grafice relevante. În ceea ce privește indicatorii, raportul a prezentat rezultatele exprimate ca excedent al activelor față de obligații. Cu toate acestea, în scopuri analitice, ar fi mai relevantă utilizarea cerințelor de capital, astfel cum sunt definite în Directiva Solvabilitate II. Acest lucru ar demonstra impactul efectiv asupra pozițiilor de solvabilitate și ar stabili dacă cerințele de capital erau îndeplinite în continuare după simularea de criză. Curtea remarcă însă faptul că EIOPA nu a urmărit recalcularea acestor rapoarte, deoarece acest demers ar fi extrem de dificil și complex din punct de vedere tehnic și ar presupune ca societățile de asigurare să furnizeze informații semnificativ mai detaliate decât cele care le-au fost solicitate în 2016.

68. Rezultatele simulării de criză din 2016 au fost publicate numai în mod agregat pentru a se forma o opinie cu privire la reziliența sectorului asigurărilor de viață. Spre deosebire de ABE, EIOPA nu are un mandat legal specific de a publica rezultatele defalcate la nivel de societate. Pentru a face acest lucru, EIOPA trebuie să obțină consimțământul scris al participanților, ceea ce a făcut la simularea de criză din 2018. Acesta a fost un pas în direcția corectă, având în vedere scopul simulării de criză – și anume, restabilirea încrederii. În acest sens, transparența – atât în ceea ce privește metodologia aplicată în simularea de criză, cât și rezultatele acesteia – este esențială. Prezentarea informațiilor cu privire la fiecare societate în parte ar putea ajuta la sensibilizarea cu privire la riscuri și, astfel, ar putea spori disciplina pe piață.

¹¹ Așa-numitele garanții pe termen lung și măsurile tranzitorii au fost introduse în Directiva Solvabilitate II în 2014 pentru a asigura tratarea produselor de asigurare care includ garanții pe termen lung și pentru a permite societăților să treacă treptat la deplina punere în aplicare a Directivei Solvabilitate II.

Unele recomandări au fost prea generale și nu au propus acțiuni specifice

69. În urma simulării de criză, EIOPA a formulat trei mari recomandări pentru ANC-uri, care cuprindeau o serie de măsuri pe care acestea le-ar putea lua. Totuși, multe dintre aceste sugestii au fost de natură foarte generală și nu au condus la acțiuni specifice menite să asigure stabilitatea financiară. De exemplu, sugestia de a „alinia procesele interne de gestionare a riscurilor la riscurile externe cu care se confruntă” exprimă doar obiectivul global al oricărei întreprinderi în ceea ce privește o gestionare judicioasă a riscurilor. Nu era necesară efectuarea unui exercițiu atât de complex precum o simulare de criză pentru a se ajunge la recomandări atât de generale. Această observație a fost confirmată de sondajul Curții. În sfârșit, unele sugestii (de exemplu, „revizuirea clauzelor privind garanțiile” sau „oprirea plăților de dividende”) nu se încadrau în sfera de competență a unor ANC-uri. Acest lucru se întâmplă deoarece competențele de supraveghere ale ANC-urilor nu sunt pe deplin armonizate la nivelul tuturor statelor membre, ceea ce înseamnă că gradul de aplicare a recomandărilor poate să difere.

70. La scurt timp după publicarea rezultatelor simulării de criză, EIOPA a aprobat un plan pentru monitorizarea sistematică a recomandărilor. Întrucât una dintre recomandări a fost ca ANC-urile să analizeze impactul potențial al simulării de criză la nivel de grup, EIOPA a lansat un sondaj specific, astfel încât ANC-urile relevante să poată raporta cu privire la analiza lor și la măsurile pe care le adoptaseră. Analiza măsurii în care au fost monitorizate alte recomandări s-a bazat pe informațiile pe care EIOPA le-a colectat în cursul vizitelor din țările respective, al reuniunilor colegiilor și al reuniunilor cu supraveghetorii grupurilor. În ianuarie 2018, EIOPA a întocmit un raport care a arătat că ANC-urile adoptaseră o serie de măsuri de urmărire subsecventă pentru a aborda recomandările sale. De asemenea, raportul a identificat bune practici și a analizat rezultatele sondajului realizat în rândul ANC-urilor cu privire la impactul simulării de criză la nivel de grup¹².

¹² Într-un număr limitat de cazuri, rezultatul simulării de criză pentru anumite entități a avut un impact semnificativ la nivel de grup. Acesta ar urma însă să fie redus ca urmare a beneficiilor legate de diversificare ce decurg din alte activități de asigurări generale.

EIOPA a organizat simularea de criză într-un mod structurat, cu unele probleme în ceea ce privește calendarul și documentarea

71. Calendarul simulării de criză din domeniul asigurărilor din 2016 a coincis cu punerea în aplicare a Directivei Solvabilitate II, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016. Până la sfârșitul lunii mai 2016, toate societățile de asigurare din UE aveau obligația să furnizeze pentru prima dată un pachet de raportare substanțial. Imediat după acest termen a început simularea de criză (a se vedea **anexa III**). Această succesiune cronologică a raportării în temeiul Directivei Solvabilitate II și a simulării de criză a fost dificil de gestionat de către asigurători în ceea ce privește volumul de muncă. ANC-urile au validat datele într-o perioadă de șase săptămâni, între jumătatea lunii iulie și sfârșitul lunii august. În sondajul Curții, ANC-urile au declarat că timpul alocat a fost adecvat, deși dificil de gestionat din cauza volumului de muncă și a resurselor limitate în perioada de vară. În special, nu toate ANC-urile au fost în măsură să dedice timp și resurse suficiente pentru o validare amănunțită a datelor.

72. Pe parcursul procesului de simulare de criză, EIOPA a comunicat cu ANC-urile și cu societățile de asigurare printr-o serie de canale, pe care Curtea le consideră a fi bune practici (a se vedea **caseta 7**). În pofida faptului că dispunea de mai multe instrumente de dialog, EIOPA nu a explicat suficient de clar participanților motivul pentru care solicita anumite informații. În final, EIOPA nu a putut justifica necesitatea de a primi aceste date în scopul validării. Faptul că participanții nu au primit o explicație a creat însă o imagine de cerințe excesive și nejustificat de detaliate în materie de date. De asemenea, EIOPA nu a consultat participanții cu privire la elaborarea scenariilor.

Caseta 7 – Canalele de comunicare ale EIOPA cu ANC-urile și cu societățile de asigurare

- Un atelier cu reprezentanții sectorului și ai actuarilor pentru a discuta procesul de simulare de criză, metodologia, documentația tehnică și cadrul diverselor scenarii.
- Câteva seminare online și videoconferințe pentru ANC-uri, axate pe documentația tehnică și pe procedurile pentru faza de validare a datelor.
- „Întrebări și răspunsuri” publicate săptămânal, a cincea (ultima) ediție fiind emisă cu două săptămâni înainte de termenul de depunere. Întrebările și răspunsurile au ajutat la clarificarea cerințelor în materie de date.

73. EIOPA a pus la dispoziția societăților participante un model specific pentru simularea de criză, pe care acestea trebuiau să îl completeze în termen de șapte săptămâni și să îl transmită ANC-urilor. În general, modelele au fost ușor de utilizat și au reprodus, pe cât posibil, categoriile de date financiare utilizate pentru raportarea în temeiul Directivei Solvabilitate II. Acest lucru a asigurat coerență și claritate pentru participanți cu privire la datele pe care trebuiau să le prezinte.

74. Complexitatea tabelelor a reflectat scopul și sfera simulării de criză, însă acest lucru a însemnat, totuși, că unii participanți s-au confruntat cu dificultăți la efectuarea calculelor înainte de expirarea termenului (a se vedea **caseta 8**). Numeroasele actualizări ale materialelor legate de simularea de criză, operate în timpul procesului, au creat o sarcină suplimentară. EIOPA a actualizat specificațiile tehnice de trei ori, iar modelele de patru ori, și a publicat ultima versiune cu numai două săptămâni înainte de termenul de depunere. Cu toate acestea, pentru fiecare dintre cele patru modificări ale modelelor, EIOPA a pus la dispoziție un „instrument de actualizare” automat și util, care a completat rapid conținutul pe care participanții îl furnizaseră deja în versiunea anterioară a modelului.

Caseta 8 – Opiniile societăților de asigurare cu privire la cerințele în materie de date pentru simularea de criză

„A fost necesară furnizarea multor informații. [...] În opinia noastră, nu erau necesare toate detaliile, dar noi nu vedem procesul de consolidare care a fost realizat.”

„Nivelul de granularitate solicitat a fost semnificativ mai mare decât cel pe care îl aveam la dispoziție. Inițial, am indicat faptul că nu vom furniza detaliile solicitate pentru unele domenii, dar ni s-a cerut să le furnizăm, chiar dacă erau necesare aproximări. Abordarea aproximativă [...] a sporit considerabil cerințele în materie de resurse și ar fi făcut ca rezultatele combinate să fie mai puțin fiabile decât ar fi fost de dorit.”

75. EIOPA a introdus o serie de îmbunătățiri în simularea de criză din 2016, pe baza învățămintelor desprinse din simularea de criză anterioară, din 2014. De exemplu, aceasta a pus la dispoziția ANC-urilor un instrument de validare și a redus numărul de actualizări ale modelului de simulare de criză (a se vedea *anexa IV*). EIOPA nu a avut pregătită o planificare globală pentru procesul de analiză a „lecțiilor învățate”. În principal, concluziile au fost trase în urma discuțiilor purtate în cadrul a două reuniuni cu părțile interesate, dar EIOPA nu a efectuat un sondaj în rândul reprezentanților sectorului și al ANC-urilor, astfel cum a procedat după simularea de criză din 2014.

Partea V – Guvernanța și resursele limitate ale EIOPA reprezintă o provocare pentru atingerea obiectivelor

76. În această parte a raportului, Curtea a analizat aspectele procedurale și organizaționale ale activității EIOPA care afectează pe orizontală eficacitatea acțiunilor acesteia. Curtea s-a concentrat în special pe riscurile legate de încrederea în activitatea ANC-urilor și în cadrul de guvernanță actual, de utilizarea instrumentelor juridice pentru a asigura respectarea orientărilor și a regulamentelor și de caracterul adecvat al resurselor EIOPA.

Eficacitatea activității EIOPA se bazează pe contribuțiile ANC-urilor, iar guvernanța EIOPA creează provocări

77. EIOPA a cooperat foarte strâns cu ANC-urile în toate acțiunile acoperite de auditul Curții. Deși această cooperare a fost, în general, pozitivă și a reflectat misiunea EIOPA de

a sprijini și a coordona activitatea supraveghetorilor naționali, eficiența și eficacitatea activității EIOPA s-au bazat adesea pe calitatea contribuției ANC-urilor și pe dorința acestora de a coopera. De exemplu, a fost nevoie de foarte mult timp pentru a obține un acord de la unele ANC-uri doar pentru a organiza vizitele în țările respective. În pofida eforturilor vizibile depuse de EIOPA pentru a obține sprijinul ANC-urilor, unele autorități au pus sub semnul întrebării rațiunea și sfera vizitelor. Astfel, EIOPA a reușit în final să viziteze toate ANC-urile, dar ultima vizită a avut loc după trei ani de la începerea ciclului de vizite. Această întârziere a afectat eficacitatea EIOPA în ceea ce privește asigurarea convergenței în materie de supraveghere. De asemenea, calitatea și promptitudinea contribuțiilor ANC-urilor au influențat posibilitatea finalizării la timp a altor produse ale EIOPA, cum ar fi manualul de supraveghere și evaluările *inter pares*.

78. În ceea ce privește vizitele de țară, lucrările privind activitățile transfrontaliere și modelele interne (a se vedea **punctele 35-36 și 49**), Curtea a descoperit cazuri în care EIOPA nu a primit toate informațiile pe care le solicitase de la ANC-uri. În consecință, EIOPA nu a putut realiza unele tipuri de analiză pe care intenționase inițial să le efectueze. De exemplu, în cursul unor vizite de țară, EIOPA nu a fost în măsură să discute cu autoritățile naționale despre abordările anumitor societăți referitoare la supravegherea gestionării riscurilor și a acoperit doar procedurile globale ale ANC-urilor în această privință. Având în vedere natura sa, dependența de calitatea contribuțiilor ANC-urilor a fost de asemenea dificil de gestionat în procesul de simulare a crizei (a se vedea **caseta 9**).

Caseta 9 – Dependența de ANC-uri în procesul de simulare a crizei

Eșantionare: Pe baza criteriilor stabilite de EIOPA, ANC-urile au selectat societățile participante la simularea de criză. EIOPA nu deținea cunoștințe aprofundate cu privire la toate piețele de asigurări din UE și nici date suficiente pentru a verifica dacă ANC-urile au folosit date corecte în scopul eșantionării și, astfel, s-a limitat la verificarea pragurilor de cotă de piață.

Validarea datelor: ANC-urile rămân factorii de decizie finali în ceea ce privește acuratețea datelor raportate. În cazul unor îndoieli cu privire la calitatea datelor furnizate de ANC-uri, EIOPA a reclamat acest lucru și a solicitat ANC-urilor clarificări suplimentare; în cele din urmă însă, EIOPA nu a fost în măsură să anuleze deciziile acestora (de exemplu, prin excluderea unor date din eșantion). Spre deosebire de ABE, EIOPA nu este autorizată să solicite în mod direct participanților la simularea de criză niciun fel de informații.

79. Actuala structură de guvernare a EIOPA acordă ANC-urilor competența de a influența măsura în care este verificată activitatea lor și, de asemenea, concluziile unor astfel de verificări. Acest lucru se întâmplă deoarece organul de decizie suprem al EIOPA este Consiliul supraveghetorilor, care este format din 28 de reprezentanți ai ANC-urilor și din președintele EIOPA (precum și din observatori din cadrul CERS, al ABE, al ESMA și din cadrul Asociației Europene a Liberului Schimb). Consiliul supraveghetorilor aprobă toate documentele și produsele cheie ale EIOPA, inclusiv strategia de supraveghere (care definește prioritățile pentru vizitele la fața locului la ANC-uri), temele și rapoartele finale ale evaluărilor *inter pares*, ipotezele, scenariile și rapoartele elaborate în urma simulării de criză. Acest lucru reprezintă o provocare în ceea ce privește independența, având în vedere că unele instrumente ale EIOPA (în special vizitele de țară și evaluările *inter pares*) au ca scop oferirea de feedback constructiv, dar critic, cu privire la activitatea ANC-urilor. De asemenea, simulările de criză pot evidenția în mod indirect deficiențele în ceea ce privește supravegherea prudențială din statele membre și pot conduce la recomandări pentru ANC-uri.

Procedurile pentru utilizarea instrumentelor juridice sunt temeinice, dar uneori sunt lipsite de transparență și de o abordare proactivă

80. Pentru a se asigura că ANC-urile și societățile de asigurare respectă orientările și cerințele de reglementare ale EIOPA, aceasta poate adopta măsuri conform procedurilor „respectă sau explică” (articolul 16 din Regulamentul EIOPA) și „încălcarea dreptului Uniunii” (articolul 17). Cu toate acestea, acțiunile pe care le poate întreprinde EIOPA se limitează, în esență, la monitorizarea și raportarea cazurilor de neconformitate, mai degrabă decât la sancționarea acestora.

81. În cadrul procedurii „respectă sau explică”, ANC-urile trebuie să confirme că au aplicat fiecare dintre cele aproximativ 700 de orientări emise de EIOPA, făcând trimitere la propriul cadru juridic, sau să justifice de ce nu au făcut acest lucru. În practică, situațiile de nerespectare a orientărilor sunt rare, deoarece ANC-urile sunt implicate în elaborarea acestora, iar EIOPA dispune de o procedură eficientă pentru înregistrarea și raportarea acestor cazuri. Curtea a constatat că procedura „respectă sau explică” este un instrument eficient pentru monitorizarea conformității, dar că aceasta nu asigură pe deplin transparența față de părțile interesate externe și față de consumatori. Tabelele de conformitate încărcate pe site-ul EIOPA nu sunt întotdeauna actualizate, iar natura sintetică a informațiilor pe care acestea le conțin, care variază în funcție de calitatea și de caracterul cuprinzător al informațiilor furnizate de ANC-uri, înseamnă că utilitatea acestora pentru public este limitată.

82. În 2011, EIOPA a stabilit o procedură privind „încălcarea dreptului Uniunii” și de atunci a înregistrat 28 de reclamații (majoritatea fiind considerate inadmisibile de către EIOPA). EIOPA a aplicat în mod coerent procedura sa de investigare a încălcărilor dreptului Uniunii, iar investigațiile realizate au fost riguroase. Atunci când a investigat însă încălcări prezumate raportate de un reclamant, EIOPA a pus la dispoziție doar un număr limitat de actualizări cu privire la procedură, iar perioadele în care nu comunică pot fi uneori îndelungate din cauza complexității cazurilor particulare. Prin urmare, reclamanții – inclusiv asociații pentru protecția consumatorilor – nu au avut o imagine de ansamblu cuprinzătoare a acțiunilor EIOPA și, uneori, au considerat în mod greșit că lipsa de comunicare este o dovadă de inactivitate.

83. Procedura privind „încălcarea dreptului Uniunii” nu prevedea o monitorizare sistematică a cazurilor potențiale. EIOPA a monitorizat cazurile respective în mod neoficial, dar cazurile care i-au fost aduse la cunoștință în acest mod sunt tratate în cadrul unor reuniuni cu ușile închise ale Consiliului supraveghetorilor. În general, aceste cazuri nu au fost înregistrate în registrul de încălcări ale dreptului Uniunii și nu au fost investigate în consecință. EIOPA a adoptat această abordare pentru a promova încrederea în rândul ANC-urilor, dar nu a insuflat părților interesate încrederea deplină că EIOPA ia măsuri adecvate la cererea acestora. De asemenea, această abordare a fost lipsită de transparență, deoarece părțile interesate externe (cum ar fi asociațiile pentru protecția consumatorilor) nu o pot monitoriza.

84. Având în vedere natura procesului, Curtea nu a putut verifica dacă EIOPA a lansat procedura în toate cazurile în care a fost informată cu privire la o pretinsă încălcare a dreptului Uniunii (cu excepția cazului în care această încălcare a fost raportată și înregistrată în mod oficial). Curtea a descoperit un caz în care EIOPA a identificat deficiențe grave în privința deciziei unei autorități naționale competente, dar nu a lansat procedura privind „încălcarea dreptului Uniunii”, optând în schimb să acționeze ca mediator între două ANC-uri (a se vedea **caseta 10**).

Caseta 10 – Neaplicarea procedurii privind „încălcarea dreptului Uniunii”

Directiva Solvabilitate II impune proprietarilor și managerilor societăților de asigurare cerințe de competență și de onorabilitate necesare pentru a-și îndeplini sarcinile. În cazul unei societăți de asigurare, ANC a considerat că managerul acesteia era competent și onorabil, chiar dacă unele dovezi indicau că persoana în cauză nu îndeplinea cerințele respective. Societatea de asigurare dorea să desfășoare activități transfrontaliere cu un alt stat membru, dar autoritatea națională competentă din țara în cauză s-a opus. Deși EIOPA a acționat în calitate de intermediar între ANC-uri și s-a străduit să găsească o soluție care să protejeze consumatorii, eforturile sale nu au avut succes. În pofida preocupărilor sale privind corectitudinea deciziei luate de autoritatea națională competentă din țara de origine, EIOPA nu a inițiat o procedură privind „încălcarea dreptului Uniunii” împotriva acesteia. În iunie 2018, EIOPA încă examina acest caz.

Resursele EIOPA pentru desfășurarea activității de supraveghere erau limitate și nu au fost transferate de la activitățile de reglementare

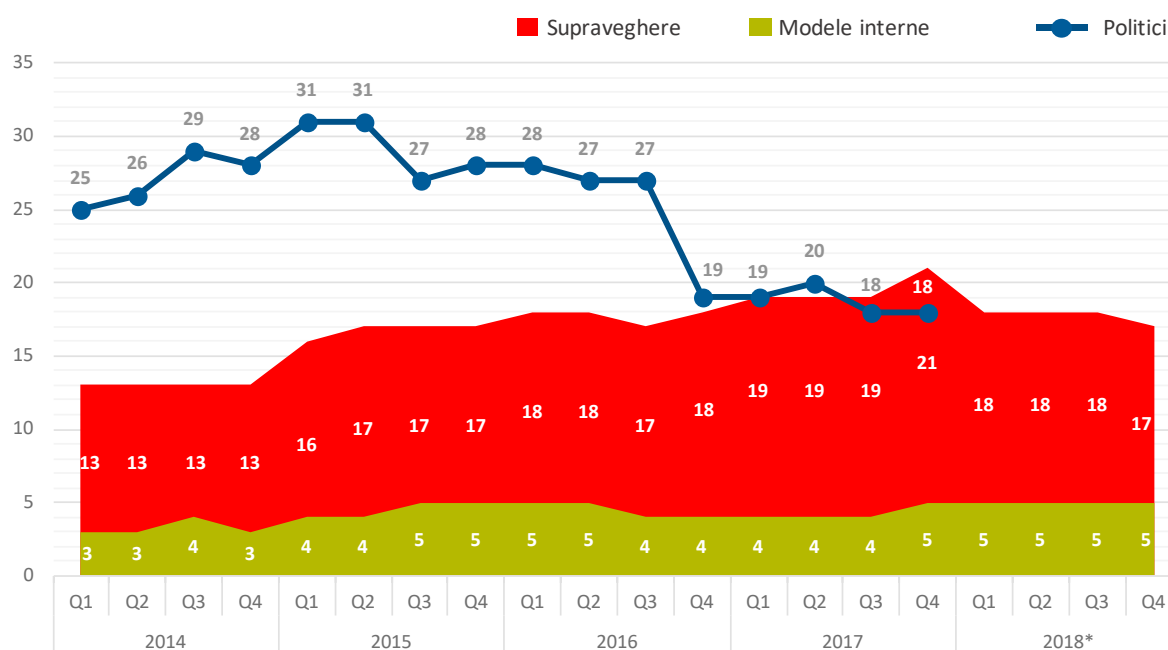
85. Având în vedere sfera responsabilităților și gama de acțiuni din domeniul supravegherii, EIOPA a lucrat cu resurse foarte limitate. În februarie 2018, departamentul de supraveghere avea 20 de angajați, reprezentând doar 14 % din personalul EIOPA (142 de membri ai personalului, inclusiv 40 în departamentul de sprijin administrativ). Departamentul de supraveghere al EIOPA este responsabil pentru vizitele la ANC-uri, pentru coordonarea evaluărilor *inter pares*, pentru sprijinul acordat în cadrul reuniunilor colegiilor și participarea la acestea, pentru facilitarea comunicării dintre ANC-uri și pentru supravegherea modelelor interne. Alți membri ai personalului (patru unități echivalent normă întreagă) au fost alocați dezvoltării inițiativelor de convergență în domeniul supravegherii, iar trei membri ai personalului lucrau la sarcini privind datele și informațiile comerciale care sprijină activitatea de supraveghere.

86. Limitările resurselor au devenit și mai evidente la nivel de echipă. De exemplu, echipa responsabilă pentru modelele interne a avut efectiv trei angajați cu normă întreagă (după luarea în calcul a absențelor pe termen lung și a angajamentelor pentru alte sarcini), spre deosebire de 5,25 menționați în programul de activitate. Având în vedere că echipa a cooperat cu 17 ANC-uri care supraveghează 212 modele interne complexe și că a fost responsabilă pentru alte sarcini orizontale, cum ar fi proiectele de asigurare a coerenței, alocarea eficace a resurselor a reprezentat o provocare semnificativă. Majoritatea ANC-urilor care au răspuns la sondajul Curții considerau că dotarea EIOPA cu personal pentru supravegherea modelelor interne ar putea fi îmbunătățită. Acest lucru era deosebit de important, deoarece ANC-urile înseși aveau resurse limitate pentru supravegherea modelelor interne, în special din cauza cerințelor considerabile ale acestui tip de post. Acordând mai mult sprijin în acest domeniu, EIOPA ar fi putut elimina o lacună importantă în materie de expertiză din sistemul european de supraveghere a asigurărilor.

87. După punerea în aplicare a Directivei Solvabilitate II și după finalizarea activității sale cu privire la partea esențială a noului cadru de reglementare, EIOPA a adoptat pentru activitatea sa o strategie de tranziție de la reglementare la supraveghere. Părțile interesate,

inclusiv întreprinderile și consumatorii, se așteptau la această tranziție, care presupunea că EIOPA ar trebui să se concentreze pe a asigura faptul că noul cadru de reglementare comun pentru asigurători este aplicat în același mod în întreaga UE. Alocarea personalului nu a reflectat însă această tranziție. Între 2015 și 2017, departamentul de politici s-a redus cu 13 persoane, dar departamentul de supraveghere a crescut cu numai cinci; acesta a fost însă susținut de un număr limitat de membri ai personalului care lucrau în alte departamente (a se vedea **figura 14**).

Figura 14 – Alocarea personalului pentru departamentul de politici și pentru departamentul de supraveghere, 2014-2018 (în echivalent normă întreagă)

* Evoluția funcției de supraveghere pentru 2018 cunoscută până în prezent. Potențialele recrutări nu sunt luate în considerare.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza documentelor EIOPA.

88. Întrucât posturile din departamentul de supraveghere necesitau cunoștințe specifice domeniului și experiență practică în domeniul supravegherii, EIOPA a întâmpinat dificultăți în a găsi candidați adecvați, în cadrul mai multor campanii de recrutare. Aceste dificultăți se explică parțial prin cererea mare de profesioniști în domeniul finanțelor care există pe piața locală a forței de muncă din Frankfurt, combinată cu costul ridicat al vieții. Cu toate acestea,

EIOPA nu a făcut niciun compromis cu privire la cerințele sale și a angajat personal cu experiență adecvată.

89. Pentru simularea de criză, echipa principală a fost formată din trei membri ai personalului EIOPA calificați corespunzător. Alocarea personalului era adecvată având în vedere repartizarea actuală a responsabilităților, care se bazează în mare măsură pe contribuțiile venite din partea ANC-urilor (a se vedea **punctul 78**). Totuși, cu aceste resurse, EIOPA nu ar putea efectua verificări mai detaliate privind acuratețea datelor și nu ar putea comunica direct cu participanții la simularea de criză, chiar dacă ar considera util acest lucru. În plus, EIOPA nu a avut o imagine de ansamblu asupra resurselor utilizate de toți partenerii implicați (inclusiv ANC-urile) în organizarea și desfășurarea simulării de criză. Prin urmare, costurile globale au rămas necunoscute.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

90. Concluzia generală a Curții este că EIOPA a avut o contribuție pozitivă la sprijinirea calității supravegherii și a stabilității în sectorul asigurărilor din UE. Totuși, în acest sens, EIOPA s-a confruntat cu limitări în ceea ce privește arhitectura sistemului de supraveghere, cu lipsa resurselor și, în unele cazuri, cu insuficiența sprijinului și a colaborării din partea ANC-urilor. Prin urmare, EIOPA, legiuitorii și ANC-urile mai au încă multe de făcut pentru a realiza convergența în materie de supraveghere, și anume condiții de concurență echitabile pentru societățile de asigurare care funcționează în statele membre ale UE și pentru clienții acestora.

Coordonarea activității ANC-urilor

91. EIOPA a utilizat o gamă largă de instrumente, atât în conformitate cu prevederile din regulamentul de instituire a acesteia, cât și din proprie inițiativă, pentru a se asigura că ANC-urile urmează o abordare comună în ceea ce privește supravegherea societăților de asigurare. Curtea a constatat că personalul EIOPA a pregătit analize aprofundate și bine întemeiate în această privință, care au făcut posibilă identificarea deficiențelor semnificative ale ANC-urilor în materie de supraveghere. Deficiențele au inclus riscuri privind independența instituțională a ANC-urilor și supravegherea insuficient de riguroasă, care

urmează mai degrabă o abordare formală decât una bazată pe riscuri (a se vedea

punctele 14-16 și 19).

92. Unele dintre instrumentele EIOPA, în special vizitele la ANC-uri și evaluările *inter pares*, acopereau problemele de supraveghere în mod cuprinzător, dar aceasta însemna că aveau un domeniu de aplicare foarte amplu. Prin urmare, finalizarea acestora a necesitat foarte mult timp, iar ANC-urile au avut nevoie de resurse semnificative pentru a se pregăti pentru astfel de activități și pentru a participa la acestea. De asemenea, vizitele la ANC-uri au condus la un număr mare (peste 30 în unele cazuri) de recomandări neprioritare (a se vedea **punctele 17 și 20-22**).

93. Curtea a mai constatat și că EIOPA nu dispunea de niciun fel de mecanisme pentru a urmări în mod sistematic aplicarea recomandărilor formulate în urma vizitelor la ANC-uri și a evaluărilor *inter pares*. Prin urmare, aceasta nu a avut nicio imagine de ansamblu asupra progreselor privind convergența în materie de supraveghere și asupra provocărilor rămase. Cu toate acestea, EIOPA a depus eforturi pentru a discuta *ad hoc* cu ANC-urile problemele selectate și, de asemenea, poate demonstra îmbunătățiri treptate ale practicilor pe care le-au aplicat unele dintre acestea (a se vedea **punctul 18**).

Recomandarea 1 – Îmbunătățirea concentrării și a monitorizării instrumentelor de supraveghere

EIOPA ar trebui să își concentreze și să își monitorizeze mai bine instrumentele de supraveghere. În special:

- (a) vizitele la fața locului ar trebui să se concentreze pe câteva dintre problemele cele mai presante, selectate pe baza impactului lor asupra convergenței în materie de supraveghere și asupra protecției consumatorilor. Acestea ar trebui să conducă la un număr mai mic de recomandări, dispuse într-o ordine clară de prioritate și însoțite de un calendar specific pentru punerea în aplicare;
- (b) EIOPA ar trebui să definească domeniul de aplicare al evaluărilor *inter pares* astfel încât acestea să se axeze pe o singură problemă privind convergența în materie de supraveghere și să poată fi finalizate, în general, în termen de un an;

- (c) EIOPA ar trebui să analizeze dacă ANC-urile au pus efectiv în aplicare fiecare recomandare formulată ca parte a unui proces de dialog structurat sau în cadrul evaluărilor *inter pares*. Aceasta ar trebui să înregistreze rezultatele analizei sale pentru a avea o imagine de ansamblu cu privire la progresele înregistrate și la provocările cu care s-a confruntat în privința realizării convergenței în materie de supraveghere în statele membre și ar trebui să publice constatările sale generale.

Data-țintă: 1.1.2020.

Supravegherea societăților transfrontaliere

94. Structura actuală a supravegherii activităților transfrontaliere prezintă deficiențe sistemice și creează o situație în care metoda de supraveghere depinde de forma juridică a întreprinderii. Asigurătorii care funcționează în străinătate prin intermediul filialelor fac obiectul supravegherii de către colegii. În schimb, societățile care funcționează în străinătate, fie prin intermediul sucursalelor, fie direct, sunt supravegheate exclusiv de către supraveghetorul din țara de origine (a se vedea **punctele 23-26**).

95. Această structură de supraveghere transfrontalieră a creat semnale greșite pentru supraveghetori și pentru asigurători. Deoarece unele societăți nu fac obiectul supravegherii de către un colegiu, asigurătorii vor profita de un nivel mai scăzut de supraveghere în anumite state membre. Acest sistem nu a fost conceput pentru a supraveghea o piață la scară europeană într-un mod care să fie eficace și bazat pe interesele cetățenilor UE. Acest lucru înseamnă că nu a fost încă atins obiectivul, specificat în Raportul grupului De Larosière, de a evita denaturarea concurenței și arbitrajul de reglementare rezultate ca urmare a practicilor de supraveghere diferite. EIOPA a depus eforturi pentru a soluționa problemele rezultate, de exemplu prin crearea platformelor de cooperare, dar nu a fost în măsură să remedieze deficiențele sistemice (a se vedea **punctele 27-32**).

96. EIOPA a fost în măsură să contribuie la activitatea colegiilor, în pofida resurselor limitate și – în unele cazuri – a cooperării limitate din partea ANC-urilor. Cu toate acestea, au rămas multe probleme în ceea ce privește coerența supravegherii transfrontaliere (cum ar fi cadre diferite de evaluare a riscurilor, deficite de personal în cadrul ANC-urilor; a se vedea **punctele 33-36**).

Recomandarea 2 – Consolidarea supravegherii societăților transfrontaliere

EIOPA ar trebui:

- (a) să coopereze cu Comisia și cu colegiitorii pentru a remedia deficiențele sistemice în materie de supraveghere a activităților transfrontaliere, de exemplu prin îmbunătățirea dispozițiilor legale prin intermediul procesului de revizuire care vizează autoritățile europene de supraveghere. În special, EIOPA ar trebui să vizeze asigurarea unui nivel egal de supraveghere pentru societățile care își desfășoară activitate în alt stat membru, indiferent de modelul de afaceri ales;
- (b) în paralel cu aceste eforturi, ar trebui să protejeze în continuare consumatorii, acționând prin intermediul platformelor de cooperare și monitorizând activitățile transfrontaliere.

Data-țintă: 1.1.2019.

Supravegherea modelelor interne

97. Supravegherea modelelor interne este un proces extrem de complex și de solicitant sub aspectul resurselor, iar nivelul de convergență în acest domeniu nu este încă satisfăcător. Acest lucru înseamnă că supraveghetorii au abordări diferite cu privire la evaluarea gradului de acuratețe cu care modelele interne reflectă riscurile reale cu care se confruntă asigurătorii. Rezultatul poate consta în avantaje competitive inechitabile și în efecte adverse pentru consumatori și pentru stabilitatea financiară. EIOPA a depus eforturi pentru a soluționa aceste probleme prin proiecte de asigurare a coerenței și, în acest sens, a obținut unele rezultate, deși nu a existat o convergență eficace a abordărilor în materie de supraveghere. Încercările EIOPA de a se implica în revizuirea modelelor interne ale societăților selectate au fost, în mare parte, nereușite, deoarece accesul la informații a fost limitat. Totuși, într-un alt caz, EIOPA a fost solicitată să sprijine o ANC în activitatea acesteia privind modelele interne, dar nu a răspuns solicitării, deoarece cererea respectivă nu îi reflecta prioritățile (a se vedea ***punctele 37-50***).

Recomandarea 3 – Îmbunătățirea modalităților de supraveghere a modelelor interne

EIOPA ar trebui:

- (a) să coopereze cu Comisia și cu colegiitorii pentru a remedia limitările privind accesul personalului propriu și al supraveghetorilor din țara gazdă la informații referitoare la modelele interne. EIOPA ar trebui să furnizeze supraveghetorilor mai multe informații și mai mult sprijin cu privire la modul de evaluare și/sau de contestare a modelelor respective;
- (b) să sprijine supraveghetorii în vederea autorizării și supravegherii modelelor interne complexe, ori de câte ori i se solicită acest lucru sau din proprie inițiativă.

Data-țintă: 1.1.2019.

Simularea de criză din domeniul asigurărilor

98. În 2016, EIOPA a efectuat o simulare de criză în domeniul asigurărilor pentru a evalua cum ar reacționa sectorul asigurărilor la evoluții negative ale pieței, în special la o perioadă prelungită de rate ale dobânzii foarte scăzute și la un șoc legat de prețurile activelor. Mai multe societăți s-au dovedit într-adevăr vulnerabile la o astfel de situație, deoarece solvabilitatea acestora s-ar fi deteriorat în mod semnificativ. În cea mai mare parte, domeniul de aplicare al simulării de criză și accentul pus pe asigurările de viață și pe asigurările pe termen lung au fost adecvate având în vedere obiectivele simulării (a se vedea **punctele 50-54 și 66**).

99. Scenariile de simulare de criză au fost eficace în ceea ce privește abordarea principalelor riscuri identificate pentru acest sector, dar Curtea a constatat deficiențe în privința modului în care acestea au fost calibrate și justificate. Deși obiectivul simulării de criză este acela de a simula un eveniment extrem, EIOPA nu a putut demonstra în cazul unui scenariu că acesta a fost suficient de grav. Totuși, unii dintre parametrii acestuia, care s-au bazat pe raționamentul profesional, s-au dovedit a fi relativ aproape de realitatea pieței. Pentru celălalt scenariu, Curtea a constatat neconcordanțe în ceea ce privește nivelul șocurilor aplicate în statele membre. Prin urmare, există riscul ca rezultatele simulării de criză să nu fi oferit o imagine completă a evoluțiilor în sectorul asigurărilor în cazul unor circumstanțe extrem de negative. Acest lucru este deosebit de important din perspectiva stabilității

financiare și pentru titularii de polițe, având în vedere că acest sector s-a dovedit a fi extrem de vulnerabil, chiar și în condițiile ipotezelor pe care le-a adoptat EIOPA (a se vedea punctele 55-63).

Recomandarea 4 – Îmbunătățirea concepției scenariilor de simulare de criză

EIOPA și-ar putea îmbunătăți în continuare scenariile de simulare de criză cu scopul de a le face mai solide și mai fiabile în ceea ce privește gravitatea, plauzibilitatea și coerența. Acest lucru s-ar putea realiza prin:

- (a) analizarea și evaluarea gravității și a plauzibilității scenariilor dezvoltate, de exemplu, prin cuantificarea probabilității evenimentelor declanșatoare relevante sau prin utilizarea altor metode și/sau instrumente disponibile și prin documentarea acestei analize pentru a justifica soliditatea scenariilor; și
- (b) utilizarea în mai mare măsură a capacităților CERS pentru scenariile de piață (de exemplu, intensificând utilizarea instrumentului de simulare a șocurilor) și/sau a altor tipuri de consultanță de specialitate (de exemplu, reunind un grup extern de experți pentru a evalua scenariile).

Data-țintă: începând cu simularea de criză din 2020.

100. În general, Curtea a constatat că EIOPA a validat și a prezentat cu acuratețe rezultatele simulării de criză. Având în vedere vulnerabilitatea demonstrată a sectorului, simularea de criză a condus la formularea unor recomandări pentru ANC-uri. Cu toate acestea, unele dintre recomandări au fost prea generale și nu au propus acțiuni suficient de specifice. În plus, unele recomandări au depășit domeniul de competență al anumitor ANC-uri, ceea ce înseamnă că acestea nu au fost în măsură să le pună în aplicare. EIOPA a depus eforturi pentru a monitoriza recomandările și pentru a analiza progresele înregistrate (a se vedea punctele 64-65, 67 și 69-70).

Recomandarea 5 – Emiterea unor recomandări mai relevante pentru ANC-uri

În urma simulării de criză, după caz, EIOPA ar trebui să formuleze recomandări pentru ANC-uri, solicitându-le să ia măsuri care să fie în același timp mai specifice și relevante pentru toate părțile în cauză. EIOPA ar trebui să evalueze *ex ante* fezabilitatea măsurilor recomandate, luând în considerare dacă ANC-urile dispun de mijloacele necesare pentru a le aplica în mod eficace și în timp util.

Data-țintă: începând cu simularea de criză din 2020.

101. EIOPA a publicat rezultatele simulării de criză din 2016 numai în mod agregat deoarece, spre deosebire de ABE, EIOPA nu are un mandat legal specific pentru a publica rezultatele pentru fiecare societate în parte. Pentru a face acest lucru, EIOPA trebuie să obțină consimțământul scris al participanților, pe care nu a fost pregătită să îl solicite în 2016, dar pe care l-a solicitat pentru simularea de criză din 2018. Curtea consideră că acesta este un pas în direcția corectă, deoarece publicarea rezultatelor pentru fiecare societate în parte ar putea ajuta la creșterea transparenței, la sensibilizarea cu privire la riscuri și, astfel, ar spori disciplina de piață (a se vedea **punctul 68**).

Recomandarea 6 – Promovarea publicării rezultatelor individuale ale simulărilor de criză

EIOPA ar trebui să promoveze publicarea rezultatelor simulărilor de criză la nivel individual. Pentru a spori încrederea participanților, EIOPA ar putea face trimitere la transparența îmbunătățită a metodologiei de simulare a crizelor (recomandarea 7) și la elaborarea mai temeinică a scenariilor (recomandarea 4). De asemenea, EIOPA ar trebui să se asigure că modul de prezentare a rezultatelor individuale nu lasă loc de interpretare.

Data-țintă: începând cu simularea de criză din 2020.

102. În general, EIOPA a organizat bine simularea de criză, deși calendarul acesteia a fost extrem de dificil pentru participanți. EIOPA a folosit o serie de canale pentru a comunica cu ANC-urile și cu societățile de asigurare. În pofida numeroaselor actualizări din perioada de raportare, modelele au constituit un instrument practic pentru a permite societăților să furnizeze date. Cu toate acestea, EIOPA nu a justificat suficient necesitatea de a primi anumite date sau elaborarea scenariilor și ipotezele care au stat la baza acestora. Această decizie nu a fost de natură să insufle încrederea necesară ANC-urilor și participanților,

contribuția acestora fiind esențială pentru fiabilitatea rezultatelor simulării de criză. EIOPA a valorificat lecțiile învățate în urma simulării de criză din 2014 pentru a îmbunătăți organizarea acesteia în 2016, însă abordarea nu a fost sistematică (a se vedea **punctele 71-75**).

Recomandarea 7 – Creșterea transparenței metodologiei de simulare de criză

Metodologia de simulare a crizei ar trebui să fie mai transparentă, iar EIOPA ar trebui să depună mai multe eforturi pentru a ajuta părțile interesate și participanții să înțeleagă această metodologie, de exemplu:

- (a) organizând ateliere pentru participanți și pentru reprezentanții sectorului înainte de a lansa simularea de criză, astfel încât să explice mai clar simularea și scenariile și să obțină feedback neobligatoriu pentru o simulare de criză mai bine informată;
- (b) utilizând documentația tehnică pentru a explica mai bine și mai detaliat participanților modul în care sunt calibrate scenariile (ipotezele care stau la baza acestora) și sfera datelor necesare în acest scop;
- (c) organizând reuniuni cu părțile interesate după simularea de criză cu scopul de a primi feedback și de a învăța din simulările de criză anterioare în mod sistematic (și anume, cu calendare specifice, cu canale de comunicare specifice și cu participanți specifici).

Data-țintă: începând cu simularea de criză din 2020.

Guvernanță și resurse

103. În majoritatea activităților sale, EIOPA a lucrat în strânsă cooperare cu ANC-urile. Cu toate acestea, în special în ceea ce privește vizitele de țară și activitatea privind modelele interne, în unele cazuri a primit sprijin insuficient din partea supraveghetorilor naționali. Deoarece accesul la informații și documente a fost restricționat, EIOPA nu a putut realiza unele dintre verificările și analizele pe care le planificase. Deoarece ANC-urile au, de asemenea, un cuvânt decisiv de spus în cadrul principalului organ de conducere al EIOPA, ele sunt în măsură să decidă cu privire la sfera de acțiune a EIOPA pentru analizarea eficacității activității proprii. Acest lucru a reprezentat o provocare în ceea ce privește independența acestei acțiuni.

104. Curtea a constatat că EIOPA a avut o procedură bine stabilită pentru monitorizarea cazurilor de nerespectare a dreptului Uniunii, în pofida unor deficiențe în ceea ce privește transparența față de părțile interesate externe (a se vedea **punctele 76-84**).

105. Având în vedere complexitatea sarcinilor EIOPA, în special în domeniul supravegherii, resursele sale erau extrem de limitate. Echipa responsabilă pentru supravegherea a 212 modele interne a avut doar trei angajați cu normă întreagă. Per ansamblu, doar 20 de membri ai personalului (14 % din totalul personalului EIOPA) lucrează direct în departamentul de supraveghere și există un număr limitat de membri ai personalului care se ocupă de aspecte de supraveghere în alte departamente. Astfel, tranziția strategică preconizată în ceea ce privește orientarea EIOPA, de la reglementare la supraveghere, nu a avut loc încă (a se vedea **punctele 85-89**).

Recomandarea 8 – Consolidarea resurselor umane alocate sarcinilor de supraveghere

- (a) EIOPA ar trebui să asigure treptat o creștere semnificativă a numărului de membri ai personalului alocați sarcinilor de supraveghere și să își stabilească un obiectiv specific și justificat în acest sens în planul anual de activitate.
- (b) În urma unei analize detaliate a necesităților, EIOPA ar trebui, de asemenea, să ia în considerare solicitarea unor resurse suplimentare, specificând în mod clar sarcinile pentru care acestea sunt necesare și impactul lor asupra calității și convergenței în materie de supraveghere și asupra stabilității financiare.
- (c) Resursele suplimentare ar trebui să fie utilizate în special pentru a intensifica activitatea EIOPA cu privire la modelele interne, supravegherea transfrontalieră și identificarea cazurilor de nerespectare a dreptului Uniunii.

Data-țintă: 1.1.2020.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Neven MATES, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 2 octombrie 2018.

Pentru Curtea de Conturi

Klaus-Heiner LEHNE

Președinte

ANEXA I**IMAGINE DE ANSAMBLU A RECOMANDĂRILOR REZULTATE ÎN URMA EVALUĂRILOR *INTER PARES* ALE EIOPA**

Subiectul examinării	Adoptarea raportului final	Activitatea realizată	Acțiunile recomandate în urma evaluărilor <i>inter pares</i>
Funcții-cheie	Adoptarea finală este preconizată pentru 2018.	Scopul acestei evaluări <i>inter pares</i> este de a înțelege mai bine modul în care ANC-urile aplică principiul proporționalității atunci când supraveghează funcțiile-cheie ale întreprinderilor, luând în considerare punerea în aplicare a cerințelor în materie de funcții-cheie introduse prin Directiva Solvabilitate II. Domeniul de aplicare: toate ANC-urile din statele membre ale SEE Chestionarul de autoevaluare a fost trimis membrilor EIOPA și a fost examinat. Au fost organizate vizite în opt state membre și	EIOPA: - ar trebui să ia în considerare rezultatul acestei evaluări <i>inter pares</i> într-o revizuire a orientărilor privind sistemul de guvernanță, în special în legătură cu orientarea 14 referitoare la externalizare; - ar trebui să ia în considerare, în activitatea sa cu privire la procesul de supraveghere prudentțială, constatările practice, bunele practici și acțiunile recomandate prin această evaluare <i>inter pares</i>. ANC-urile (selectate): - ar trebui să dezvolte și să pună în aplicare proceduri adecvate de supraveghere și criterii pentru evaluarea cerințelor în materie de guvernanță cu privire la funcțiile-cheie într-un cadru de supraveghere bazat pe riscuri în conformitate cu articolul 29 din Directiva Solvabilitate II; - ar trebui să oblige toate întreprinderile de (re)asigurare să dețină un sistem de guvernanță eficient, care să asigure o administrare corectă și prudentă a activității acestora; - ar trebui să ia în considerare natura, amploarea și complexitatea atunci când aplică principiul proporționalității în general; - ar trebui să sporească procesul de monitorizare a combinațiilor dintre deținătorii de funcții-cheie și cunoașterea situației de pe piața națională și să evalueze dacă combinațiile de funcții-cheie îndeplinesc condițiile necesare în legătură cu adecvarea și independența în ceea ce privește structura de organizare a întreprinderii; - în situația în care funcția actuarială îndeplinește sarcini care intră în sfera de competență a funcției de gestionare a riscurilor, ANC-urile ar trebui să evalueze conflictele de interese;

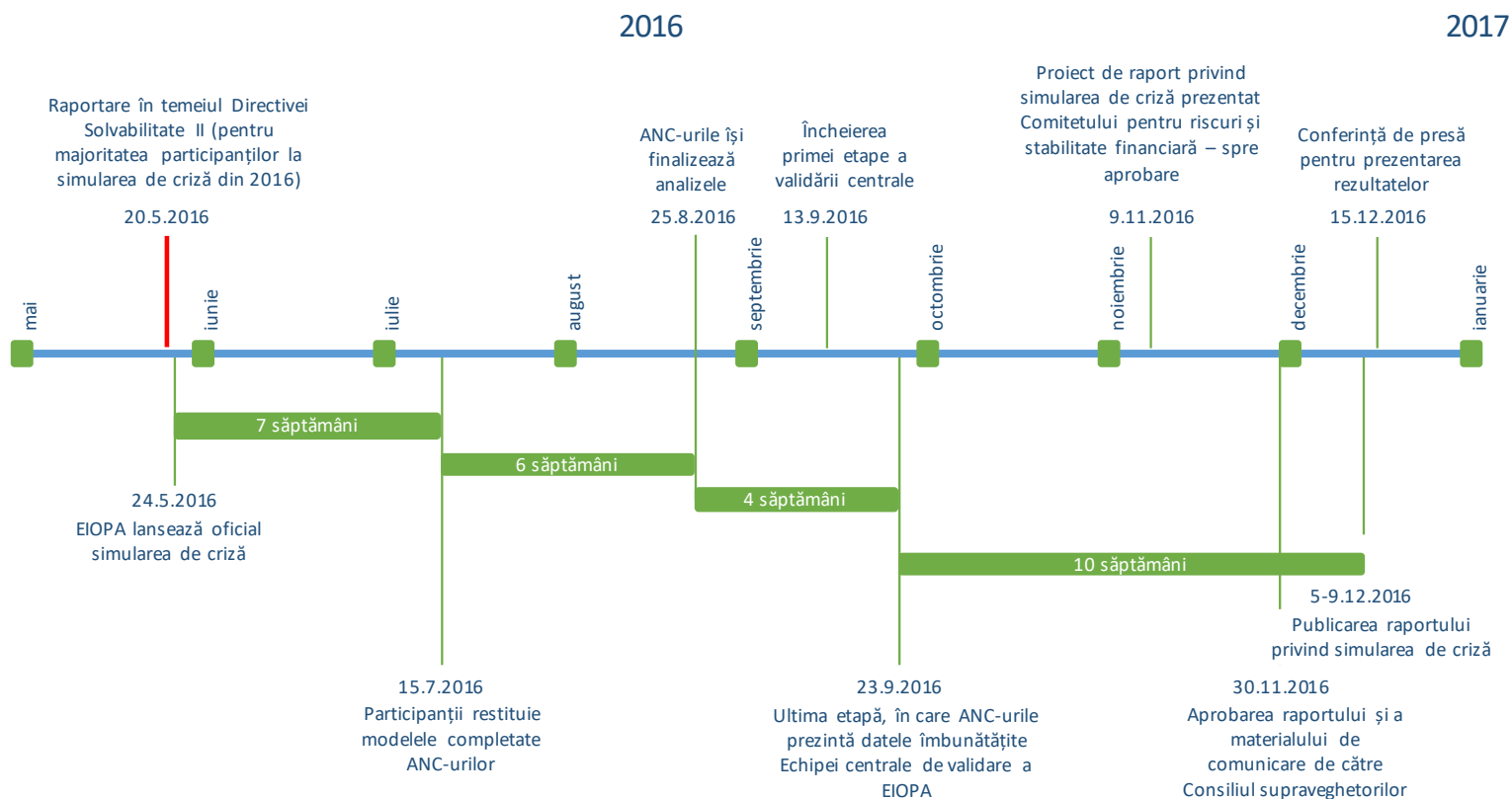
Subiectul examinării	Adoptarea raportului final	Activitatea realizată	Acțiunile recomandate în urma evaluărilor <i>inter pares</i>
		conferințe telefonice cu 22 de ANC-uri.	- ar trebui să acorde atenție în special funcției de gestionare a riscurilor [...]; - ar trebui să sporească procesul de monitorizare a combinațiilor de deținători de funcții-cheie și sarcini operaționale [...]; - ar trebui să efectueze evaluări ale adecvării și pentru deținătorii de funcții-cheie, alții decât deținătorii de funcții actuariale; - de asemenea, ar trebui să evalueze adecvarea deținătorilor de funcții-cheie după primirea notificării cu privire la numirea deținătorului de funcție-cheie, putând utiliza în acest sens o abordare bazată pe riscuri; - ar trebui să efectueze evaluări adecvate (și corecte) pentru toți deținătorii de funcții-cheie; - ar trebui să dezvolte și să pună în aplicare proceduri adecvate de supraveghere și criterii pentru evaluarea cerințelor în materie de guvernanță cu privire la funcțiile-cheie [...].
Libertatea de a presta servicii	29.1.2015	Analiza experienței practice în ceea ce privește libertatea de a presta servicii Au fost vizate toate cele 31 de state membre ale SEE	Principala concluzie este că se impune îmbunătățirea cooperării dintre ANC-uri în diversele etape ale procesului de supraveghere, în special în ceea ce privește stocarea datelor și păstrarea evidențelor, schimbul de informații la momentul autorizării, identificarea riscurilor și gestionarea reclamațiilor. - EIOPA ar trebui să facă obligatorie colectarea datelor cu privire la activități desfășurate în temeiul libertății de a presta servicii prin intermediul sucursalelor din alt stat membru. - ANC-urile ar trebui să aibă un sistem de stocare a datelor care să permită extragerea de informații privind întreprinderile naționale care și-au notificat intenția de a desfășura activități ca urmare a libertății de a presta servicii în alte state membre ale SEE. - ANC-urile ar trebui să aibă implementat un sistem care să furnizeze în mod specific date actualizate cu privire la numărul de întreprinderi din fiecare țară care și-au notificat intenția de a presta servicii pe teritoriul lor. - Ar trebui să se îmbunătățească stocarea datelor cu privire la notificările referitoare la libertatea de a presta servicii și la libertatea de stabilire, evitând în același timp supraîncărcarea registrelor cu notificări inactive.

Subiectul examinării	Adoptarea raportului final	Activitatea realizată	Acțiunile recomandate în urma evaluărilor <i>inter pares</i>
			- ANC-urile ar trebui să identifice potențialele riscuri legate de activitățile desfășurate în temeiul libertății de a presta servicii și să definească o abordare a supravegherii adaptată la riscurile respective. - ANC-urile ar trebui să investigheze de ce este solicitată autorizarea într-un stat membru atunci când activitatea este planificată să se desfășoare exclusiv sau în principal în alt stat membru. - Ar trebui abordată problema tratării reclamațiilor în cazul libertății de a presta servicii.

ANEXA II**IPOTEZELE SUBIACENTE SIMULĂRII DE CRIZĂ ÎN DOMENIUL ASIGURĂRILOR DIN 2016**

	Scenariul „Randament scăzut”	Scenariul „Dublă lovitură”
Tehnică	Nu a fost utilizat niciun instrument specializat	Simulator de șoc financiar
Riscurile acoperite	Riscul de piață: (1) Perioadă îndelungată cu rate scăzute ale dobânzii.	Riscul de piață: (1) mediu cu randament scăzut simulat printr-o scădere a ratelor EUR-SWAP și a ultimei rate forward (URF) la 4,2 %; (2) o creștere rapidă a randamentelor obligațiunilor de stat și a randamentelor obligațiunilor corporative (atât ale unor întreprinderi financiare, cât și nefinanciare) și șocul (scăderea prețului) aplicat asupra capitalurilor proprii și asupra altor clase de active (de exemplu, fonduri de hedging, mărfuri); scăderea prețurilor proprietăților imobiliare comerciale și locative.
Contribuția la scenariu – pasive	- O curbă scăzută a randamentelor (scăderea ratelor EUR-SWAP) generată de cea mai scăzută rată observată la 20.4.2015 (și anume 2014-2015) pentru scadențe diferite (2, 5, 10 și 20 de ani) în zona euro - O modificare descendentă suplimentară de 15 puncte de bază - Factori deduși din ratele EUR-SWAP pentru alte monede - URF la 2 % (valoare apropiată de rata pe piață, și anume 1,561 % pentru EUR-SWAP la 50 de ani la 31.12.2015)	- O curbă scăzută a randamentelor (scăderea ratelor EUR-SWAP) obținută din simulator și - URF la 4,2 % (utilizată pentru a obține curba ratelor fără risc).
Contribuția la scenariu – active	Nu există niciun impact direct.	- O creștere rapidă a randamentelor obligațiunilor de stat și a randamentelor obligațiunilor corporative (atât ale unor întreprinderi financiare, cât și nefinanciare) - Un șoc (scăderea prețului) aplicat asupra prețurilor titlurilor de capital din UE și asupra altor clase de active (de exemplu, fonduri de hedging, mărfuri, proprietăți imobiliare)
Natura șocului	Scenariile au fost obținute ținând cont de apariția simultană și instantanee a șocurilor presupuse.	
Date istorice/orizont	Cel mai scăzut punct de pe curba EUR-SWAP într-o perioadă de doi ani, 2014-2015.	2005-2015, stabilit pe o bază trimestrială.
Probabilitate	Probabilitate de cel puțin 3 % anual pentru partea lichidă a curbei. Nu este posibil să se estimeze cu exactitate probabilitatea întregului scenariu din cauza adăugării URF (care	Deoarece ratele de swap și randamentele obligațiunilor de stat (în strânsă legătură în trecut) merg în direcții opuse, probabilitatea comună a scenariului este mult mai scăzută decât probabilitatea marginală estimată a celor două

	a fost apropiată de piață și, prin urmare, destul de probabilă).	evenimente declanșatoare (0,75 % pentru șocul randamentelor obligațiunilor de stat, 0,5 % pentru șocurile ratelor de swap, măsurate pe o perioadă de un an).
--	--	--

CALENDARUL SIMULĂRII DE CRIZĂ DIN 2016

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, adaptare după EIOPA.

ANEXA IV

**LECȚIILE ÎNVĂȚATE ÎN URMA SIMULĂRII DE CRIZĂ DIN 2014 ȘI URMĂRIREA SUBSECVENTĂ
ÎN 2016**

	Problemele identificate în simularea de criză din 2014	Urmărire subsecventă în cadrul simulării de criză din 2016
Calendar	- Numărul și complexitatea scenariilor și întârzierea furnizării modelelor pregătitoare finale - Prea multe corectări ale modelelor în etapa de calculare	- Timpul necesar pentru calculele sectorului a fost redus deoarece simularea de criză a avut mai puține scenarii, iar acestea au fost semnificativ mai simple în comparație cu cele din 2014 - Mai puține corectări ale specificațiilor tehnice (trei în loc de șapte revizuri pentru simularea de criză din 2014)
Asigurarea calității	- Ar trebui să se ia în considerare posibilitatea implicării unei supravegheri accentuate la fața locului pentru validare - Punerea în aplicare a verificărilor de validare a durat prea mult timp - ANC-urile ar dori să dețină instrumentele EIOPA în scopul validării proprii	- În final, supravegherea ANC-urilor la fața locului nu s-a aplicat din cauza timpului necesar pentru ca supraveghetorii să se deplaseze la sediile EIOPA - EIOPA a pus instrumentul de validare la dispoziția ANC-urilor la 30 iunie 2016
Specificații tehnice și modele de raportare	- Ar trebui să se ia în considerare alocarea unui termen mai lung pentru elaborarea specificațiilor tehnice - Corectarea în ultimul moment a informațiilor-cheie (de exemplu, ratele fără risc) - Mai multe actualizări și noi versiuni ale modelelor și ale specificațiilor - Mai mult timp pentru elaborarea și testarea modelelor înainte de lansare - Asigurarea clarității	- Specificațiile tehnice au fost puse în prealabil la dispoziția părților interesate din sector - Mai multe actualizări (trei versiuni pentru specificațiile tehnice, cinci versiuni pentru modele) - Regimul Solvabilitate II a fost instituit, modelele sunt mai stabile
Comunicare – Întrebări și răspunsuri	- Nu există o comunicare clară cu sectorul și cu ANC-urile - Întrebări și răspunsuri: au fost furnizate răspunsuri importante aproape de termenul de depunere, fără a acorda participanților timp suficient să reacționeze - Nicio comunicare cu presa și cu alți analiști	- Seminare online și teleconferințe înainte de publicare - Ultima actualizare a întrebărilor și răspunsurilor a fost publicată cu două săptămâni înainte de termenul de depunere - Întrebări frecvente pregătite și disponibile pe site-ul EIOPA

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, adaptare după EIOPA.

UTILIZARE CURENTĂ EIOPA

EIOPA-18-620

21-09-2018

Răspuns la proiectul de raport special întocmit de CCE (post-contradictoriu)

I. Rezumat

V.

EIOPA dorește să mulțumească CCE pentru buna cooperare pe parcursul auditului. Activitatea CCE este extrem de importantă pentru sistemul european în ansamblul său și pentru ameliorarea ulterioară a funcționării acestuia.

VI.

EIOPA apreciază, în general, recunoașterea contribuției sale efective la supravegherea și stabilitatea financiară în sectorul asigurărilor, de care beneficiază în evaluarea CCE. De asemenea, salutăm apelurile către colegiitori de a consolida în continuare cadrul juridic în vederea sprijinirii misiunii decisive a EIOPA cu privire la activitatea transfrontalieră prin libertatea de a presta servicii și libertatea de stabilire. Pentru a asigura în continuare buna funcționare a pieței interne, deficiențele identificate în supravegherea activităților transfrontaliere necesită o reacție adecvată și promptă din partea tuturor părților implicate, întrucât încă există provocări majore care trebuie adreseate.

Negocierile în curs cu privire la revizuirea autorităților europene de supraveghere, precum și viitoarele negocieri privind revizuirea Directivei Solvabilitate II oferă colegiitorilor ocazia de a discuta modul în care poate fi consolidat cadrul legislativ pentru a garanta formularea de răspunsuri ferme în materie de supraveghere atât la nivel național cât și la nivel european.

VII. & VIII. [Răspuns comun la paragrafele VII și VIII.]

Pentru a asigura în continuare buna funcționare a pieței interne în vederea obținerii unor condiții de concurență echitabile și același nivel de protecție a consumatorilor în întreaga UE, EIOPA sprijină modificări legislative ulterioare menite să îmbunătățească funcționarea pieței interne. Pe piața internă, calitatea supravegherii naționale nu mai reprezintă doar o chestiune la nivel național sau regional, ci una la nivelul Uniunii Europene. Prin urmare, sunt necesare instrumente care să garanteze că toate autoritățile de supraveghere își desfășoară activitatea la standardul impus.

X.

EIOPA salută recunoașterea caracterului relevant al sferei de aplicare și al scenariilor privind identificarea principalelor riscuri ale sectorului. În viitor, EIOPA se va concentra, de asemenea, pe domeniile care necesită îmbunătățiri din perspectiva explicării scenariilor, în pofida faptului că nu este posibil din punct de vedere tehnic să se estimeze probabilitatea sau gravitatea unor evenimente determinate specifice (de exemplu, schimbarea ultimei rate *forward*) sau a scenariilor complete care combină diferite evenimente determinate.

XI.

EIOPA a efectuat, într-adevăr, o validare corespunzătoare și exactă a datelor utilizate în simularea de criză. În ceea ce privește natura generală a unor recomandări, EIOPA recunoaște nevoia de îmbunătățiri, însă trebuie luată în considerare posibilitatea unor recomandări mai specifice în urma publicării de rezultate individuale, fără caracter anonim. EIOPA poate emite recomandări numai pe baza rezultatelor exercițiilor de simulare de criză care sunt în conformitate cu nivelul de prezentare a rezultatelor și cu competențele sale juridice.

XII.

EIOPA sprijină opinia CCE, potrivit căreia sunt necesare mai multe resurse pentru consolidarea activităților de convergență în materie de supraveghere. Până în prezent, alocarea anuală de posturi echivalente celor cu normă întreagă către EIOPA a fost conformă cu actualul cadru financiar multianual (CFM), conceput înainte de 2013. În pofida cererilor depuse de EIOPA cu privire la nevoia de resurse suplimentare pentru atingerea obiectivului de convergență în materie de supraveghere, actualul CFM nu a luat în considerare acest aspect.

XIII.

EIOPA acceptă toate recomandările. Comentarii specifice cu privire la recomandările individuale sunt prezentate mai jos.

II. *Observații*

Recomandările EIOPA reflectă deficiențele identificate, dar nu și măsurile de monitorizare.

17.

Strategia EIOPA cu privire la supravegherea sa independentă a inclus sugestia referitoare la reducerea numărului de recomandări orientate către autoritățile naționale competente (ANC-uri) și însoțirea acestora de un proces structurat de monitorizare.

21.

Prima strategie a EIOPA privind supravegherea modului de desfășurare a activității (publicată în 2016) a preconizat dezvoltarea progresivă a instrumentelor disponibile — analize tematice, raportul privind tendințele de consum, indicatori de risc ai comercianților cu amănuntul și monitorizarea consolidată a pieței.

Cadrele de reglementare privind supravegherea prudențială și de conduită au evoluat la viteze diferite în Europa și în legislația UE. Cadrul de reglementare pe partea de conduită a evoluat numai după punerea în aplicare a Directivei privind distribuția de asigurări (IDD) (în aplicare de la 1 octombrie 2018) și a Regulamentului privind produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP) (în aplicare de la 1 ianuarie 2018). După cum prevede un document de strategie suplimentar, obiectivul EIOPA urmărește aplicarea într-o măsură cât mai mare a aceluiași instrumente de convergență în materie de supraveghere elaborate în contextul Directivei Solvabilitate II în domeniul de supraveghere al desfășurării activităților, precum și integrarea treptată a aspectelor de conduită în activitatea sa prudențială. Activitatea prudențială și de conduită se desfășoară în ritmuri diferite, însă în cele din urmă trebuie să fie convergente, generând sinergii din ce în ce mai numeroase.

22.

Elaborarea manualului de supraveghere a fost un proces iterativ, mai multe capitole fiind aprobate în 2016 și 2017, iar ultimele patru capitole în aprilie 2018. Multe dintre noile domenii ale directivei „Solvabilitate II” au necesitat o experiență anterioară elaborării de recomandări privind bunele practici. În sprijinul acestei afirmații, 17 ANC-uri au răspuns afirmativ și numai patru au răspuns negativ la întrebarea: „A corespuns calendarul publicării manualului scopurilor dumneavoastră?”.

27.

EIOPA este de acord că supravegherea activităților transfrontaliere necesită o consolidare suplimentară a reglementării. Pentru a adresa această situație în cadrul actual, EIOPA a publicat Decizia privind colaborarea dintre autoritățile de supraveghere în domeniul asigurărilor care abordează colaborarea dintre autoritățile de supraveghere a activităților transfrontaliere prin intermediul sucursalelor, libertatea de a presta servicii la începerea activității și supravegherea permanentă.

44.

Îmbunătățirea ulterioară a datelor disponibile pentru compararea modelelor și monitorizarea modelului de dezvoltare reprezintă o prioritate esențială pentru evoluția EIOPA și va constitui unul dintre elementele supuse unei examinări atente în cadrul următoarei revizuirii a Directivei Solvabilitate II.

50.

EIOPA este de acord cu CCE privind posibilitatea ca evaluarea mai detaliată a unui model intern ar putea oferi EIOPA detalii suplimentare valoroase. Cu toate acestea, după cum a fost constatat și de către CCE, EIOPA dispune de resurse limitate în acest domeniu. Având în vedere activitatea în desfășurare a experților și profilul scăzut de risc al grupului de asigurare specific, EIOPA a trebuit, din păcate, să acorde prioritate altor activități în curs.

52.

În primul an de punere în aplicare a Directivei Solvabilitate II, EIOPA a reușit să efectueze un exercițiu de simulare de criză care, după cum a fost recunoscut, a identificat principalele riscuri ale acestui sector într-un nou cadru.

EIOPA are încredere în gradul de relevanță al calibrării scenariilor, însă este hotărâtă să își dezvolte în continuare cadrul metodologic și să îmbunătățească explicația scenariilor.

56.

EIOPA nu consideră estimarea parțială a probabilității acestui scenariu ca metodă adecvată pentru a justifica gravitatea scenariului, în special în cazul în care aceasta exclude impactul modificării ultimei rate *forward* de la 4,2 % la 2 %. O estimare parțială doar pe partea lichidă a curbei ar putea duce la interpretări eronate, deoarece ipoteza unei ultime rate *forward* diferită reprezintă elementul central al acestui scenariu.

În opinia EIOPA, prin includerea modificării ultimei rate *forward*, scenariul devine suficient de grav.

EIOPA consideră că estimarea privind gravitatea scenariului nu este reflectată corespunzător prin comparația prezentată la nota de subsol nr.9 dintre ultima rată *forward* reglementată și ratele de pe piață. Directiva Solvabilitate II impune aplicarea unei rate de 4,20% (în anul 2016) pentru sectorul european de asigurări. Prin urmare, estimarea adecvată a gravității scenariului trebuie stabilită între ultima rată *forward* de 4,2% (fixată în prezent) și scenariul cu ultima rată *forward* de 2% și nu cu ratele actuale de pe piață, întrucât ar putea să nu fie profundă, lichidă și transparentă la scadențele lungi.

57.

Nu există nicio metodologie unanim acceptată care să susțină probabilitatea unui scenariu în care o modificare a ratei de pe piață să fie combinată cu o modificare a parametrului setat de reglementare precum ultima rată *forward*. EIOPA nu a cuantificat probabilitatea părții inițiale (lichidității) a curbei, întrucât estimarea probabilității parțiale a scenariului nu ar fi fiabilă din punct de vedere tehnic.

58.

Sfera de aplicare a exercițiului financiar 2016 s-a bazat pe entitățile individuale cu cea mai mare parte a afacerilor subscrise într-o singură țară. Având în vedere cele de mai sus și ipotezele care decurg din scenariu, EIOPA consideră că metoda aplicată este adecvată scopului. Scopul primordial al EIOPA a fost acela de a obține un impact proporțional asupra tuturor participanților la un exercițiu la nivelul SEE și nu generarea unui scenariu suplimentar pe deplin coerent cu piața.

59-62. Punctele 59-62 și Caseta 5

EIOPA a elaborat scenariul cu dublu șoc în colaborare cu CERS. În conformitate cu dezacordul tehnic exprimat de CERS, EIOPA consideră că:

- O perioadă eșantion mai lungă, de exemplu de 20 de ani în loc de 11 ani cum s-a practicat, nu ar fi generat rezultate mai solide. Ne îndoiim că acest lucru ar fi sporit semnificativ calitatea generală a scenariului sau ar fi garantat o distribuție mai uniformă a șocurilor. În special, prelungirea perioadei eșantion la 20 de ani ar fi determinat includerea observațiilor referitoare la o etapă economică caracterizată de exuberanță financiară nesustenabilă și volatilitate excepțional de scăzută.
- Simularea de criză efectuată de EIOPA este prin natura sa un exercițiu desfășurat în cele 28 de state membre. Prin urmare, va exista permanent un raport conflictual între coerența economică a scenariului și perceperea „distribuției egale a șocurilor” asupra prețurilor activelor precum obligațiuni de stat.

Conform EIOPA, casețele 5 și 6 pun prea mult accent pe susținerea anumitor puncte de vedere. Trebuie remarcat că astfel de puncte de vedere pot contravine principiului consecvenței de piață a scenariilor.

63.

Actualizarea secțiunii publice de întrebări și răspunsuri a completat specificațiile tehnice ale EIOPA care s-au axat pe aplicarea șocurilor și instrucțiunilor la completarea modelelor, din motive legate mai degrabă de claritate și de economie a resurselor, decât de informații teoretice. Aceasta a luat în considerare și feedback-ul și învățămintele desprinse din exercițiile anterioare la care participanții au solicitat, pe de o parte, exemple și explicații concrete, iar pe de altă parte, flexibilitate și un nivel scăzut de prescriere pentru structura lor.

EIOPA organizează consultări cu privire la gravitatea scenariilor, ținând cont astfel și de natura calificativului de „respins/nepromovat” al exercițiului. Descrierea scenariilor este pusă la dispoziția publicului în documentația aferentă [CERS](#)¹ și [EIOPA](#)².

1. <https://eiopa.europa.eu/Publications/Surveys/ESRB%20Double%20hit%20scenario%20for%20EIOPA%202016%20Insurance%20stress%20test.pdf>
2. <https://eiopa.europa.eu/Publications/Surveys/FAQ%20Insurance%20Stress%20Test%202016%20PublicFinalFinal.pdf>

65.

În cadrul unui exercițiu desfășurat la nivelul UE, contrar exercițiului de la nivel național, rezultatele sunt prezentate la nivel de țară și nu pe produse omogene. Această caracteristică distinctivă reprezintă unul dintre principalele avantaje ale unor astfel de rapoarte.

Raportul EIOPA referitor la simularea de criză conține rezultatele analizelor *ex-post* menționate la punctul 88 și următoarele, alături de o separare pe categorii/caracteristici de bază ale produsului. Această alegere metodologică furnizează, într-o proporție semnificativă, informații asemănătoare celor provenite de la o segregare *ex ante*.

Figura 13

EIOPA este conștientă de eterogenitatea eșantionului de participanți, care a fost prezentată în mod transparent în raportul EIOPA privind simularea de criză și de care s-a ținut cont la analiza rezultatelor.

Vezi, în special secțiunea 3.1.4 din raportul EIOPA privind simularea de criză și punctul 90 (un exemplu de concluzii) care explică cum rezultatele par să indice în mod clar că cerințele în materie de capital reglementat au un rol mai important în cazul companiilor expuse la riscurile ce decurg dintr-un astfel de scenariu. Această constatare este importantă întrucât demonstrează că o sensibilitate a companiilor relativ mai mare la modificările condițiilor pe piață (astfel cum au fost testate în simularea de criză) datorită nivelurilor relativ mai ridicate de capitalizare nu implică neapărat o poziție mai vulnerabilă sau mai riscantă a acestor companii față de cele din alte grupuri.

67.

În exercițiul efectuat în 2018, EIOPA a solicitat deja o estimare a pozițiilor de capital ulterioare simulării de criză ale participanților în pofida dificultăților tehnice ale solicitării și permițând o oarecare flexibilitate.

68.

EIOPA a cerut deja acordul scris al participanților pentru raportarea individuală a rezultatelor exercițiului de simulare de criză efectuat în 2018.

69.

Recomandările pentru simularea de criză efectuată în 2016 au avut un caracter general, în conformitate cu contextul favorabil prezentării neindividualizate a rezultatelor și dat fiind faptul că 2016 a fost primul an de punere în aplicare a Directivei Solvabilitate II, o perioadă dificilă și pentru ANC-uri.

Deși are un caracter amplu, recomandarea de a încuraja buna gestionarea a riscului este esențială într-o perioadă în care tocmai a fost stabilită cerința privind asigurarea de practici adecvate de gestionare a riscului în cadrul întreprinderilor.

72.

Chiar dacă EIOPA este de acord cu nevoia de intensificare a comunicării cu părțile interesate, există întotdeauna anumite elemente care pot fi discutate doar cu în cadrul comunității de supraveghere. Comunicarea detaliată privind utilizarea specifică a modelelor de validare poate pune în pericol procesul de validare.

În plus, consultarea participanților cu privire la elaborarea scenariilor, deși poate fi benefică la nivel național, în contextul UE poate fi contraproductivă.

74

Într-un astfel de exercițiu, complexitatea devine dificil de evitat și de aceea sunt necesare actualizări. După cum s-a afirmat, EIOPA încearcă în permanență să reducă la minimum efectul unor astfel de actualizări, punând la dispoziție instrumente de sprijin.

83.

EIOPA utilizează diverse metode de culegere de informații referitoare la potențialele cazuri de încălcare a legislației Uniunii. EIOPA culege informații în timpul revizuirilor *inter pares*, a vizitelor de control, activităților colegiului sau în timpul reuniunilor informale cu părțile interesate pentru a identifica potențialele cazuri de încălcare a legislației Uniunii. EIOPA este, de asemenea, receptivă la informații provenite de la grupurile părților interesate sau părți externe.

În situația în care potențiala încălcare a legislației Uniunii are legătură cu acțiunea de supraveghere a unei entități specifice, au loc discuții pregătitoare între autoritățile de supraveghere în cadrul sesiunii închise a consiliului supraveghetorilor al EIOPA pentru a asigura gradul de confidențialitate necesar schimbului de informații confidențiale.

Caseta 10 – Neaplicarea procedurii în cazul încălcării legislației Uniunii

EIOPA a continuat să examineze acest caz din perspectiva complexității fundamentale a implicațiilor transfrontaliere și a raționamentelor divergente în materie de supraveghere ale ANC-urilor care au necesitat o evaluare aprofundată.

87.

Pentru a sprijini trecerea de la reglementare la supraveghere, EIOPA a realizat o reorganizare internă în anul 2016, având ca rezultat înființarea unor echipe dedicate, axate pe convergența în materie de supraveghere în cadrul departamentului proceselor de supraveghere, departamentului de supraveghere și echipei de supraveghere a desfășurării activității. Toate aceste domenii au sporit considerabil din 2016 și vor continua să se dezvolte în următorii ani.

În plus, trebuie remarcat că, prin contribuția sa, EIOPA continuă să dețină un rol important în cadrul de reglementare din sectorul asigurărilor și al pensiilor. Prin urmare, este necesară menținerea unui nivel adecvat de personal și de expertiză și în domeniul de politică. O serie de inițiative esențiale sunt în derulare, precum InsurTech și Finanțe durabile, revizuirea Solvenței II fiind programată în următorii ani.

Recomandarea 1 - Îmbunătățirea orientării și monitorizării instrumentelor de supraveghere

EIOPA acceptă recomandarea de a-și consolida în continuare procesele din domeniul supravegherii independente și revizuirilor *inter pares*.

95.

Prin intermediul mecanismului de concurență, piața internă oferă cetățenilor Uniunii o varietate mai mare de produse și prețuri mai avantajoase. Protecția consumatorilor, printr-o supraveghere de calitate superioară, coerentă și convergentă, din punct de vedere prudential și de desfășurare a activității, se află în centrul misiunii și mandatului EIOPA.

Pentru a asigura în continuare buna funcționare a pieței interne, deficiențele identificate în supravegherea activităților transfrontaliere necesită o reacție adecvată și promptă din partea tuturor părților implicate, întrucât provocările majore încă existente ce trebuie adresate vor conluciona la valorificarea potențialului pe deplin a pieței interne în beneficiul cetățenilor săi.

Negocierile în curs cu privire la revizuirea autorităților europene de supraveghere, precum și viitoarele negocieri privind revizuirea Directivei Solvabilitate II oferă colegiitorilor ocazia de a discuta modul în care poate fi consolidat cadrul legislativ pentru a garanta formularea de răspunsuri ferme în materie de supraveghere la nivel național și european.

Recomandarea 2 - Consolidarea activității de supraveghere a companiilor transfrontaliere

EIOPA acceptă recomandarea și va continua să ia în calcul toate eforturile și cooperarea cu colegiitorii pentru a consolida în continuare cadrul juridic în vederea sprijinirii sarcinii decisive a EIOPA privind activitățile transfrontaliere prin libertatea de a presta servicii și libertatea de stabilire.

Deficiențele sistemice identificate în supravegherea activităților transfrontaliere reprezintă un rezultat important care necesită o reacție adecvată și promptă din partea tuturor părților implicate, întrucât încă există provocări majore care trebuie adresate.

EIOPA este pregătită să-și împărtășească experiența cu colegiitorii și cu Comisia pentru a oferi informații cu privire la provocările cu care se confruntă, precum și sugestii privind modul de îmbunătățire a cadrului juridic actual pentru a le putea aborda.

Recomandarea 3 - Intensificarea acordurilor privind supravegherea modelelor interne

EIOPA acceptă recomandarea și este de acord că supravegherea consecventă și convergentă a modelelor interne la nivelul pieței interne necesită eforturi suplimentare din partea tuturor părților implicate și salută sprijinul acordat de CCE.

99.

EIOPA dorește să sublinieze confirmarea evaluării în general pozitivă a CCE asupra următoarelor aspecte:

- eficacitatea scenariilor în abordarea principalelor riscuri din sector;
- relevanța sferei de aplicare și a metodologiei ținând cont că este vorba de primul an de punere în aplicare a Directivei Solvabilitate II;
- absența oricărei erori de validare sau de date.

EIOPA, în acord cu CERS, își menține dezacordul tehnic asupra comentariilor privind calibrarea scenariilor.

Cu toate acestea, EIOPA admite nevoia de îmbunătățiri cu privire la explicarea scenariilor către părțile interesate și intenționează să acționeze în continuare în această direcție.

Recomandarea 4 - Ameliorarea elaborării scenariilor de simulare de criză

EIOPA acceptă recomandarea privind îmbunătățirea permanentă a scenariilor. Pentru simularea de criză IORP din anul 2017, dar și pentru simularea din 2018 în domeniul asigurărilor, EIOPA s-a bazat pe simulatorul de șocuri al CERS și BCE la elaborarea scenariilor pe piață. Scenariile specifice domeniului asigurărilor (de exemplu, catastrofele naturale) necesită expertiză diferită și sunt gestionate de EIOPA, ANC și experți externi în asigurare.

Cu toate acestea, nu se poate estima probabilitatea unor scenarii complete. Atunci când este posibilă cuantificarea, EIOPA va documenta probabilitatea diferitelor evenimente determinate în scopul analizelor interne și în timpul procesului de aprobare a scenariului.

Mai mult, EIOPA intenționează să continue cooperarea cu CERS/BCE și să utilizeze experți externi, de exemplu experți dintre membrii EIOPA, pentru a analiza și evalua scenariile.

Recomandarea 5 - Formularea de recomandări mai relevante pentru ANC-uri

EIOPA acceptă recomandarea.

Pe baza rezultatelor obținute în urma simulării de criză, EIOPA intenționează să formuleze recomandări care să fie în concordanță cu nivelul de prezentare a rezultatelor și cu competențele sale juridice. Recomandări mai specifice ar fi posibile în urma publicării de rezultate individuale, fără caracter anonim.

Recomandarea 6 - Promovarea publicării de rezultate individuale în urma simulării de criză

EIOPA acceptă recomandarea.

EIOPA va încuraja publicarea individuală a rezultatelor simulării de criză, în special atunci când acest lucru este relevant din punct de vedere al stabilității financiare. Începând chiar cu exercițiul desfășurat în 2018 și în conformitate cu competențele sale juridice actuale, EIOPA a solicitat consimțământul participanților pentru publicarea individuală a rezultatelor. Specificațiile tehnice și modelele de date menționează deja datele specifice și indicatorii care fac obiectul publicării individuale.

Recomandarea 7 - Creșterea transparenței metodologiei pentru simularea de criză

EIOPA acceptă recomandarea.

EIOPA intenționează să intensifice și să formalizeze comunicarea și consultarea cu părțile interesate și cu participanții, conform recomandărilor CCE.

105.

Vezi răspunsul EIOPA la punctul XII din rezumat.

Recomandarea 8 - Consolidarea resurselor umane alocate sarcinilor de supraveghere

EIOPA acceptă recomandarea și salută sprijinul pentru alocarea de resurse suplimentare care să ducă la îndeplinirea sarcinilor necesare pentru a spori calitatea și convergența supravegherii și a stabilității financiare.

Etapa	Data
Adoptarea planului de audit / Demararea auditului	5.12.2017
Trimiterea oficială către EIOPA a proiectului de raport	19.7.2018
Adoptarea raportului final după procedura contradictorie	2.10.2018
Primirea răspunsurilor oficiale ale EIOPA în toate versiunile lingvistice	26.10.2018

EIOPA, una dintre cele trei autorități europene de supraveghere, are misiunea de a sprijini stabilitatea sistemului financiar și de a proteja consumatorii în domeniul asigurărilor și în cel al pensiilor ocupaționale. Piața asigurărilor, cu active reprezentând aproximativ două treimi din PIB-ul UE, este o parte semnificativă a pieței financiare din Europa. Intrarea în dificultate a acestui sector ar putea influența negativ economia reală și bunăstarea consumatorilor. Curtea a examinat dacă EIOPA a contribuit în mod eficace la supraveghere, la convergența în materie de supraveghere și la stabilitatea financiară. Pentru aceasta din urmă, Curtea s-a axat pe simularea de criză în domeniul asigurărilor desfășurată în 2016.

Curtea a ajuns la concluzia că EIOPA a utilizat în mod corespunzător o gamă largă de instrumente, deși concepția și urmărirea subsecventă a acestora ar trebui îmbunătățite. S-au constatat o serie de provocări sistematice în ceea ce privește supravegherea activităților transfrontaliere și a modelelor interne. Acestea trebuie să fie abordate de EIOPA însăși, de supraveghetorii naționali și de legiuitori, în special în contextul revizuirii în curs care vizează autoritățile europene de supraveghere.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

■ Oficiul pentru Publicații

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/Pages/ContactForm.aspx
Website: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

© Uniunea Europeană, 2018.

Pentru utilizarea sau reproducerea în orice fel a unor fotografii sau a altor materiale pentru care Uniunea Europeană nu deține drepturile de autor, trebuie să se solicite acordul direct de la deținătorii drepturilor de autor.